

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazda és Földművelésügyi (Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postatakarékpénztári csekkiszámja száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4, félévre 2, negyedévre 1 Ft.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 Ft

Budapest, 1938.

XIX. évfolyam, 2. szám.

Január hó 9.

A beváltott ígéret...

Az új esztendő beköszöntöte előtt a Darányi-kormány régi kormányok évtizedes tartozását egyenlítette ki a titkos választásokat bevezető törvényjavaslat betervezésével. Meg tudjuk érteni, hogy Magyarországon, a „Pártok hazájában”, vannak pártok és egyesek, akik most is kifogásolják a javaslatot és mindent elkövetnek annak megakadályozására, hogy a javaslatból törvény lehessen. A magyar nép józan többsége azonban tudja, hogy ezeket a kifogásokat az okozza, hogy az illető pártok és egyesek, akik évtizedek óta a titkos választói jog követeléséből éltek és szereztek népszerűséget, megdöbbenve veszik észre, hogy a jövőben — program nélkül maradnak. Itt van tehát az új program: másik, még titkosabb, még általánosabb választói jogot követelni... Mert ha ezt nem tennek, nekik is el kell ismerniök a Darányi-kormánynak azt a nagy érdemét, hogy komolyan neki látott e rég vajudó komoly kérdés megoldásához.

Olaj, munka, kereset...

Uj reményeket is keltett az új esztendő, illetve az 6-év utolsó néhány hete. Amint megirtuk, a zalamegyei Lisse községben gazdag olajforrásokat tártak fel. Ennek a forrásnak a hozama egyelőre körülbelül csak egytizedét fedezi az ország napi 40—60 vagonos olajszükségletének, a szakértők szerint azonban valószínű, hogy — különösen ha a Sopron-megyeyi, még erdeményesebbnek ígérkező furások bevéltják a hozzájuk fűzött várakozásokat — mához egy esztendőre a magyar olajkutatok termése teljesen fedezni fogja a hazai szükségletet. Egészen új lehetőségeket nyit ez a magyar közgazdaság számára, de a munkásság számára is, az olajkutat körül és nyomán létesülő ipartelepek munkalehetőségei révén.

Önállósítási alap

Az ifjúság részére folyósít kölcsönöket az Önállósítási Alap, melynek első, néhányhetes működése eredményeképpen 138 diplomás fiatalember teremthette meg magának új existenciája alapjait. Nagy örömet kelt és minden elismerésre érdemes a kormánynak

ez a szociális jelentőségű intézkedése, amellyel a magyar ifjúság egy értékes részét menti meg az elkallódástól. Szeretnők azonban, ha a kormány továbbhaladva a magyar jövő kimunkálásának annyi szociális intézkedéssel megkezdett útján — Magyarország agrárjellegének megfelelően — hasonló alapot teremtené a gazdaifjúság képzett, de földdel nem bíró jobbainak arra, hogy megvehessék a lábukat a magyar földön, vagy olyan agrár-egzisztenciát építsenek ki maguknak, amelyből kortársaik és a jövő

gazda-generáció több-tudásának fejlesztésén működhetnének...

Négyszáz meszelő

Megdöbbenően magyar jelenéséről szerzett tudomást az agrár-újságírók tanulmányi csoportja a *Hangya* ipartelepén, amelynek igazgatója a seprő- és kefekészítő műhelyben elmondotta, hogy a *csontkaországban* négyszázféle meszelőt használtak még röviddel ezelőtt. Csak apró formai eltérések voltak ugyan az egyes mesze-

lők között, de éppen ezek miatt ragaszkodott egy-egy vidék népe a megszokott meszelőkhöz. Sajnos, a négyszázféle meszelő a magyarságnak a közügyekkel szembeni magatartását is jellemzi. Ezer esztendő óta egyet akar a magyar: élni becsülettel és haladni a fejlődés végtelen országútján — de *legalább* négyszázféleképpen! A „Hangya” farságos munkával már lecsökken-tette a meszelők számát negyven-re; de hol van az apostol, aki a politikai és közéleti meszelők számát is le tudná szorítani?

Az igazi fajvédelem jegyében munkálkodik a kormány

A miniszterelnök nagyjelentőségű rádiószózata

Darányi Kálmán miniszterelnök a múlt év utolsó napjának délutánján harmincötperces nagyfotossága, a magyar politikai, külpolitikai és gazdasági élet minden időszerű kérdésére kiterjedő szózatot intézett rádión a nemzet-hez. A miniszterelnök beszéde nemcsak beszámoló volt az elmúlt esztendő eseményeiről, nemcsak pontos és részletes helyzetképet adott a magyar élet minden, az egész magyarságra kiható ügyéről, hanem megszabta a szöveg magyar jövődöntő a magyarság minden erejének összefogásával végezni kívánt munka irányát is. Félreérthetetlenül leszegelte a kormányzat álláspontját mindazonkban a belpolitikai, külpolitikai és gazdasági kérdésekben, amelyek körül — mint az köztudomású — bizonyos körök az utóbbi hónapokban annyi félreértést és izgalmat igyekeztek okozni.

A rádiószózat úgy a trianoni határokon belül, mint azokon túl elérte célját: megnyugtatta az aggodókat, reményt adott a már-már csüggedőknek, irányítást a határozatlanoknak és — nem utolsó sorban — erélyes figyelmeztetés volt a zavartelők számára. Darányi Kálmán rádiószózata tehát valósággal történelmi

jelentőségű állomása a magyar politikai életnek.

Szent István emléke

A nagyfotossága beszédet az alábbiakban ismertetjük:

A miniszterelnök beszéde bevezető részében kegyelettel emlékezett meg Szent István királyról, akinek emléke előtt hódol az ujesztendőben a római katolikus és valamennyi krisztusi alapon álló egyház mellett az egész nemzet. Megállapította, hogy a jóságos szent király, mint államalapító sok és nagy nehézséget küzdött le s harcait energiával és keménységgel vívta meg. Így tudta lerakni a modern magyar állam alapjait és megteremteni a mai alkotmányosság csiráit. Kemény kézzel törte le a belső ellenállásokat és felforgató törekvéseket. Amellett, hogy politikai lángész, a nemzetnek jóságos atyja is volt.

Az első magyar szent király emlékének hódoló szavakkal történt méltatása után a miniszterelnök rátért a mai magyar problémák tárgyalására. Leszegte, hogy a magyar probléma az, hogy történelmi hivatásunknak megfelelően a Duna-medencében a magyarság faji és nemzeti egyéniségének megővásával, a keresztény kultúra és az emberi civilizáció nagy értékeit megőriztük és továbbfejlesztjük első királyunk elgondolása alapján. Ez tevékeny, aktív külpolitikát kíván. Fennálló baráti viszonyainkat békés céljaink érdekében szorososan ápoljuk. De amellett iparkodjunk to-

vábbfejlesztési kapcsolatainkat más népekkel és nemzetekkel is, hogy minél sikeresebben fordítsuk magunk felé az emberiség figyelmét, mely hazánk sérelmeinek lényegével ma már jórészt tisztában van.

A közép-európai kérdés megoldásának előfeltétele, a miniszterelnök további fejtegetései szerint, a teljes egyenjogúság és elszakított magyar testvéreink nemzetközi szerződésben biztosított jogainak elismerése és érvényesítése. Külpolitikánk legfontosabb feladata tehát a külföldet békés szándékaink őszinteségéről meggyőzni és őket a magyar igazságnak megnyerni. Ez a törekvés magában foglalja a külföldi gazdasági kapcsolatok kiépítésére irányuló akciókat is.

A nemzet távolabbi céljai mellett nem szabad megfeledkezni a ma problémáiról sem. Az önmagára utalt nemzetnek csak akkor lesz nyugodt az életfolyama, ha a belső rendet, a belső egyensúlyt biztosítani tudja a hasznos erők együttműködése által.

Minden igaz magyar szívből visszhangot keltett bizonyára a miniszterelnöknek az a további kijelentése, amely szerint, bár szükség van az erős pártokra alapított kormányzásra. Az önmagában nem elég; mert mikor a nemzeti közösség nagy kérdéseivel állunk szemben, szükséges, hogy pártokfeletti szempontokig emelkedjünk fel. Csak így biztosíthatjuk az időszerű feladatok megoldása érdekében szükséges összefogást. Eppen így szükség van egységre annak a felismerésében

is, hogy ebben az országban csak alkotmányos törekvések érvényesülését lehet megengedni. Ennek biztosítása az államfői tekintély, a törvényhozás, igazságszolgáltatás és közigazgatás egymástól való függetlensége, a parlamentarizmus, másfelől pedig maga a nemzeti öntudat.

Jobboldali politika!

Megállapította ezután a miniszterelnök, hogy az egész világon folyik a világnézetek nagy harca; ez a harc — úgy mond — nálunk a keresztény nemzeti világnézet győzelmével dől el 900 esztendővel ezelőtt, mikor egy évezredes állami és nemzeti életnek vetette meg alapjait az országépítő szent király. Hangsúlyozta ezután a miniszterelnök, hogy a keresztény és nemzeti irány lényegét időnkint meg kell tisztítani a jelzavartól, a konjunktúrától, minden visszaéléstől, de el kell hártani minden olyan törekvést is, mely ennek az eszmének a nevében erőszakot és felforgatást akarna elkövetni.

A sokat emlegetett jobboldali politika lényegének részletezése során a miniszterelnök leszegelte, hogy jobboldali a mi politikánk, mert ragaszkodunk a nemzeti alapozás és a keresztény erkölcsökhöz a közéletben is. Minden külön csoport-, vagy egyéni érdeket a magyarság egyetemes érdekeinek rendelnünk alá. Politikánk az egyesek túltengő gazdasági erejével szemben meg akarja védeni a széles néprétegeket, olyan szociális politikával, amely a polgári terhek, kötelezettségek és jogok egyensúlyát biztosítja, egészségesebb vagyon és jövedelemelosztáshoz vezet. Ez a politika meg akarja szüntetni a gazdasági erőknél azt az egyenlőtlen harcot, amely mellett az erősek még erősebbekké, a gyengék még gyengébbekké lesznek. Eppen ezért a kultúra áldásainak minél nagyobb mértékben részesévé kívánja tenni a népet és fel akarja őt vértetni a tudás fegyverével a nemzeti létért való küzdelemben. Ez a politika a szociális gondoskodást a jótékonykodás köréből állami feladattá emeli.

Szociális célok

A közjogi intézmények korszerű reformjáról emlékezett meg a továbbiak során a miniszterelnök. Megállapította, hogy az új választójogi rendszer alkotmányos bástyája lesz a magyar nemzetnek. Hangsúlyozta, hogy a választói jog érvényesüléséből minden visszaélést ki kell küszöbölni. — *Titkosság a jogban, becsületesség a megvalósításban:* e két alapelven épült fel a törvényjavaslat, — mondotta a miniszterelnök.

A miniszterelnök beszédének kétségkívül legfontosabb része következett ezután; a kormányzat szociális célkitűzéseinek részletezése. Megállapította a miniszterelnök, hogy miután helytelnek

bizonyult a liberalizmus elve, amely a gazdasági erők szabad érvényesülését vallotta a nemzetek és egyének boldogulásának szabályául, beáll az állami beavatkozás nagyobb szükségessége. A teljes gazdasági szabadság nem vezetne a népi szociális érdekek érvényesülésére; a nagy tömegek csak úgy védhetők meg és boldogulhatnak, ha az államhatalom odaáll a gyengébbek mellé. Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy az állami beavatkozás nem a kormányok szeszélyéből, vagy a bürokrácia elterpeszkedése folytán állt elő, hanem a nemzetek és népek önvédelmi fegyvere gyánant. Részletezte ezután a miniszterelnök a nemzetközi áruforgalom mai rendszere által életre keltett értékesítési szervek működését és tiltakozott az ellen a beállítás ellen, amely a tisztán gazdasági vonatkozású kérdést politikai, vagy világnézeti kérdésként tünteti fel.

A szociális állam célkitűzéseiről szólt; hangsúlyozta, hogy a nép széles rétegei boldogulásának előmozdítása és életszínvonalának emelése szüntelenül megfigyelt munkásságot kíván kulturális, közegészségügyi, gazdasági és közlekedésügyi politika terén, az államéletnek csaknem minden területén.

Rámutatott a továbbiak során a miniszterelnök a tőkeképződés fontosságára, de hangsúlyozta, hogy joggal követelheti a kormány és a nemzet, hogy a hitel-szervezet a gondjaira és kezelésére bízott tőkeállományt valóban a nemzeti termelés szolgálatába állítsa és ne helyezkedjék kizárólag rideg üzleti alapokra. Ugyanezt a mértéket állítja fel a kormány a nagy tőkével rendelkező magyar gyárparral szemben is. Elősegíti az iparosodást, de joggal elvárja az ország dolgozó népe, hogy a gyárpári tőke a munkások és alkalmazottak szociális szükségleteit kielégítse és tekintettel legyen a fogyasztó rétegek jogos érdekeire.

Igazi népségítés

— *A komoly birtokpolitika nem jelent ingyen földosztást,* — mondotta a továbbiak során rátérve a mezőgazdasági kérdésre — hanem jelenti azt, hogy a magánjogok tiszteletbentartásával mentől nagyobb számú kisgazdaságot teremtsünk és ezzel növeljük az önálló egzisztenciák számát. Ugyanígy a jövedelem helyesebb megosztására irányuló törekvés sem jelenti azt, hogy egyszerűen elvegyük attól, akinek van és odaadjuk annak, akinek nincs. Vagyis a jövedelem helyesebb elosztása nem vagyon- és jövedelemelkobozást jelent. Ellenben a politika minden eszközével arra törekszünk, hogy munkaalakalmak teremtésével és szaporításával, a termelés minőségi és mennyiségi fokozásával a termelő és dolgozó néprétegek bevételeinek emelésével a gazdasági munka eredményében ezek a széles néprétegek az eddignél nagyobb mértékben részesüljenek. Ez természetesen magában foglalja azt is, hogy a közterhek arányos és igazságos megosztásával, a munkafeltételek megjavításával is segítsünk a nagyszámú alsó néprétegeken.

Ezt a célt mi szociális népi politikával fogjuk munkálni: termelési, értékesítési, családvédelmi, ifjúsági és adópolitikával, de olyan közoktatási politikával is,

mely a széles néprétegek gazdasági szakképzettségét emelni és ezzel gazdasági munkájukat is eredményesebbé tenni alkalmas.

Rámutatott ezután a miniszterelnök arra, hogy a szociális igazság megköveteli, hogy a munkafeltételek megjavítását, az öregkori ellátás biztosítását, ne csak az ipari munkásoknak, hanem a mezőgazdasági munkásoknak is biztosítsuk. A mezőgazdasági népesség helyzetének általános emelése igen fontos nemzetpolitikai érdek. A kormány szociális agrárpolitikája azonban csak akkor hozhatja meg a kívánt eredményeket, ha maga a földbirtok munkatársává szegődik és a gazdátársadalom vezető rétegei még az eddignél is fokozottabb mértékben résztvesznek a mezőgazdasági népesség oktatásának, felvilágosításának és nevelésének munkájában. De egyuttal vállalják és viselik a nép szociális fel-emelésével kétségtelenül egybekapcsolt terheket is, amelyek azonban a termelési költségeket alig emelik.

Összefogás, egység

Végül rámutatott a miniszterelnök, hogy ezeknek a szociális

kérdéseknek felszínre tartása a keresztény nemzeti politika és az igazi fajvédelem. Eberséges munkabér, a jövőről való gondoskodás, egészséges lakás, megfelelő élelmezés, tanítás, beteggondozás biztosítása. Ezért folytatja az állam a közmunkákat, a jövő megalapozására szükséges alkotások létesítését, a telepítést, a fásítást, az öntözést, az utépitést, az ifjúság elhelyezkedéséről való gondoskodást.

E nehéz feladatok megoldása csak úgy sikerülhet, ha az egész magyar nemzet összefog jövőjének kiharcolására az erre szükségessé nagy áldozatok viselésében. Gazdag és szegény, hatalmas és gyenge a nemzet e nagy kérdéscsiben és erőfeszítéseiben részt kell, hogy vegyen, ha el akarjuk érni a nemzet felemelkedését. Ebben az összefogásban látom és keresem én az igazi nemzeti egységet.

Az új esztendőben, Szent István évében a nagy király szelleme, izzó lelke járja át a magyarságot innen és túl a határokon, — fejezte be korszakalkotó, illetve a szociális magyar állam kialakulásának korát jelentő beszédét a miniszterelnök.

A HÉT POLITIKAJA

A kormányzó újévi üdvözlése

Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónál újév napján kihallgatásos jelent meg Darányi Kálmán miniszterelnök; majd Beöthy László, a felsőház alelnöke; Sztranyavszky Sándor, a Ház elnöke; Karafiát Jenő főpolgármester vezetésével a fővárosi küldöttsége; a hadsereg vezetői a honvédelmi miniszter vezetésével; a református egyház küldöttsége, akik a maguk és a vezetőség alatt álló testületek nevében újévi jókívánásaikat fejezték ki. A kormányzóhoz az év fordulóját jelölő napon küldött álíamfőktől, kormányelnököktől és hazai előkelőségektől számos üdvözlő távirat érkezett.

A miniszterelnök és kultusz-miniszter ausztriai utazása.

Darányi Kálmán miniszterelnök és Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter újév napján a délutáni órákban néhánynapos üdülésre Ausztriába utazott. A kormányzó a miniszterelnök és földművelésügyi miniszteri teendőket ellátásával Róder Vil-

mos honvédelmi minisztert, Hóman Bálint kultuszminisztert és a még mindig gyengélkedő László Andor igazságügyminisztert helyettesítésével pedig Fabinyi Tihámy dr. pénzügyminisztert bízta meg.

Róder Vilmos — örökös felsőházi tag

A kormányzó Darányi Kálmán miniszterelnöknek a kormány nevében tett előterjesztésére Róder Vilmos m. kir. titkos tanácsos, honvédelmi minisztert a felsőház örökös tagjává nevezte ki. A kormányzó ez alkalomból meglehangú kéziratot intézett Róder Vilmoshoz.

A választójogi javaslat a független kisgazdapárt előtt

A független kisgazdapárt újév napján üdvözölte vezérét, Eckhardt Tibort, majd megkezdte a választójogi javaslatnak nyolc napra tervezett megvitatását. Eckhardt Tibor kijelentette, hogy a javaslaton több lényeges módosítást tart ugyan szükségesnek, de nem kívánja annak megbuktatását.

A spanyolországi polgárháború az elmúlt napok új, jelentős fejedelemhez érkezett: a nemzeti csapatoknak sikerült benyomulniok Teruel városába, amelyet a vörös kormánycsapatok hetek óta körülzártak és hevesen védelmeztek.

A japán belügyminiszter, Szüecugu tengerügyi érdekes és nagyfontosságú sajtónyilatkozatot tett. A miniszter kijelentette, hogy Japánnak küldetészerű feladata van, amelynek végcélja a japán-kinai-mandsuokói politikai, gazdasági és eszmei blokk kialakítása. A sárka faj vezetőszerepének biztosítását jelenti ez, amellyel szemben a fehér faj minden politikai és gazdasági érdeke háttérbe szorul.

Németországban Hitler kancellár újévkor kiáltványt intézett a német néphez. A kiáltvány részletezi a gazdasági téren elért nagy eredményeket és hangsúlyozza, hogy Németország megerősödése a béke záloga.

A Romániában megalakult Goga-kormány megvonta a zsidó kereskedárok italmérsi engedélyét, azonki-

vül megvonta az állami egyedárúságokat. Az új miniszterelnök nyilatkozatában kijelentette, hogy nem kívánja elnyomni a kisebbségeket.

Az Amerikai Egyesült Államok elnöke, Roosevelt újévi nyilatkozatában leszegelte, hogy az államnak erősen kell lennie ahhoz, hogy a kihívások ellenére is megóvassa a békét. Hangsúlyozta, hogy a tőkének hasonló való jogát tiszteletben tartja, de meg kell akadályozni, hogy a tőke visszaélhessen hatalmával.

SZŐLŐOLTVÁNYOKAT

hegyi borokat és gyümölcsfákat ajánlok kitérni minőségben, nagy választékban és felelősséggel szállítok. A személyes átadást szívesebben veszem, mert komoly vevők csak így győződhetnek meg pontosságomról és anyagi helyzetemről. Mindezekről információkat adhat az előjárásig, plébánia hivatal vagy a Gyöngyösi Bank Rt., Gyöngyös. Tavaszai szállításokat már most felveszek. Árjegyzékét ingyen küldök. SZABÓ ISTVÁN ABASÁR, Szent Imre-tér 368. sz.

Nem gazdaságos a sertés- és barmfitenyésztés

a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumfló
szék. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULICZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dobány-uca 84. Hsz. 2
Árak: Demijonnal az Budapest
3 4 6 8 10 15 20
3*70 4*80 7*10 9*10 10*10 16* 21*20
Tanulmányos prospektus a lap olvasóiának ingyen!

Zarándokoljatok a magyar szent családfhoz!

A magyar katolikus püspöki kar a *Szent István jubileumi évét* megáldó közös pásztorlevelet adott ki, amelyet az ország valamennyi templomában a Szilveszter-esti évvégi ájtatosság keretében olvastak fel a híveknél.

A közös püspöki pásztorlevél hódolni hívja a nemzetet a szent király emléke és országos körútra induló Szent Jobbja elé, mert mindaz, ami nemzeti életünk maradvány értéke, az ő nagy lelke virága s az ő rendületlen hitének sugallata. A hit volt az ereje és sorsdöntő történelmi sikerének az a magyarázata, hogy szent életével tanított. Az életszentség Szent István házában családi vonás.

A szétzilált és békéjét veszített modern család jól tenné, ha a magyar szent család falai közé többször zarándokolna okulni és hitet meríteni.

Megállapítja a körlevél, hogy az osztályellentéteket csakis lélekkel és a keresztény hit sugallatai szerint lehet kiegyenlíteni. Ha a szentistváni szellem fogja ihletni szociális törvényhozáskunkat, ha az ő példájából fogják megtanulni a hatalmasok és gazdagok, mint kell nehéz helyzetben lemondást gyakorolni és bajokkal küzdő embertársaink segítségére sietni, hogy az a szörnyű válság, mely fenyegeti hazánk, de az egész világ rendjét és bódóságát is, a megértést teremtő keresztény lelkiesség befolyása alatt elsimul és egybeforr nemzetet fog a Duna-Tisza közén találni.

Az emésztő gondok között felüldülés — hangsúlyozza a pásztorlevél — hazai történelmünk legnagyobb egyéniségének iskolájába visszavezetni a nemzetet s ráeszméltetni, hogy

Szent István megőrzött mindent, ami a magyar vérben és fajban érték és erő, de nem hívta ki vele a végzetet, hanem megszentelve a kegyelem kincseivel, a szüntelen emelkedés útjára vezette az országot.

S ha majd ide zarándokolnak hozzánk az összes nemzetek, tárjuk a világ szemé elé azt a csodálatos tényt, hogy minden pogánykodás dacára és közepette, az ég és a föld szövetsége Magyarországon ma is fennáll s értesüljék meg az egész emberiséggel, hogy csak a szellem útján int a szabadság reménye.

Három millió pengőt költöttek el a városi nyaralók 168 községben

Az Országos Magyar Vendéghorgalmi Szövetség, melynek munkásságát ismételtelen méltatta a *Vasárnap*, az elért eredmények szerint megtalálta a falu és város közti látszólagos érdekellentétet összehoztatásának gyakorlati értékű módját. Rájött arra, hogyan kell hozzájutni a falu népét azokhoz az eszközökhöz, amelyek segítségével a magasabb életnivó lehetőségeit biztosítsa a maga számára és hogyan lehet a város népességét rávenni arra, hogy külön áldozat nélkül résztvegyen a magyar falvak fejlesztésének valóban nemes és fontos munkásságában.

A Szövetség ugyanis esztendőnk óta fáradozik azon, hogy a magyar városok üdülésre szolgáló lakosságát a külföld helyett a belföldön, a magyar falvakban helyezze el a nyári hónapok alatt. Nagy propagandát fejt ki tehát egyrészt a városi lakosság között, amelynek figyelmét rátereli a falvak, magyar tájak eddig ismeretlen szépségeire, másrészt kirendeltségei útján a falvak népe körében, amelyet fokozatosan meggyőz arról,

hogy csinosan és izléssel berendezett lakásaiban nyaralókat helyezze el, jelentős jövedelemre tehet szert.

Harmadik működési köre a Szövetségnek az, hogy az ille ékes hatóságoknál, intéző köröknél az akciónak utazási és más kedvezményekkel való támogatását eszközöli ki. Ennél is nagyobb jelentősége van azonban annak, hogy a Szövetség közbenjárására a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a helyi hatóságok utasítást kaptak az időszaki lakást kiadó gazdák kiadott lakásainak adó alóli mentesítésére.

A nagyjelentőségű munkát kifejítő Szövetség munkásságáról a legutóbb megtartott nagytanácsi ülésen számolt be *Sáchenyi Károly* gróf elnök, aki beszámolójában bejelentette, hogy 1937-ben, a 18 vármegye területén fekvő, eddig beszervezett 168 községben 37.280 nyaraló 3.120.330 pengőt költött.

Ez olyan eredmény, amely — nézetünk szerint — komoly elismerést érdemel.

Kötelező a diftéria elleni védőoltás!

A gyermekeknek — különösen a falusi gyermekeknek — legborzalmasabb betegsége,

amely némely esztendőben valószínűleg megzavarta a kicsinyeket, a diftéria.

Az alattomos, gyorsan fejlődő betegség még olyan esetekben is sürűn végzett a gyenge szervezettel, ha azonnal orvoshoz lehetett vinni a beteget. Ha azonban a falun vagy tanyán lépett fel a szörnyű betegség, szinte menthetetlenek voltak a kis betegek.

A magyar kormány a borzalmas kór további pusztításainak elejét veendő, szociális népi politikájának újabb megnyilatkozásaikként döntő és általános harcot

indít a diftéria ellen és a hivatalos lap december 21-iki számában megjelent rendeletével

országosan kötelezővé tette — a himlőellenes oltások minztájára — a diftéria elleni védőoltást.

Az oltóanyagot az állam bocsátja a hatósági orvosok rendelkezésére, akik minden két éven aluli és minden első elemibe járó gyermeket ingyen oltanak be. Azok, akik tehetik, háziorvosokkal, vagy bármely orvossal elvégeztethetik az oltást, a hatósági orvosok azonban minden nekik bemutatott gyermeket beoltanak ingyen, még pedig anélkül, hogy a szülők szegénységének igazolását kérnék.

Tehát semmiféle kényelmetlenséggel, utánjárással, költséggel nem jár a védkezés.

Nagyon fontos és megnyugtató, hogy az oltás teljesen veszélytelen.

Az oltóanyaggal az utóbbi évek során a külföldön már sokmillió gyermeket oltottak be, Magyarországon pedig eddig 1.400.000 gyermeket oltattak be az aggodó szülők, akik nem győzik áldani a gondviselést azért, hogy módot nyújtott az emberiségnek a rettenetes betegség elleni védekezésére. Megállapítható, hogy ezekkel a rendszertelen oltásokkal is sikerült egytizedére leszorítani a magyarországi megbetegedések számát, nemzetközi vonatkozásban pedig Magyarország máris az elsők között áll a diftéria-elleni védkezés terén.

„Árvák egyesületek!”

Nagyon szép és a vele való foglalkozásra érdemes gondolatot vet fel *Dávid János* csurgónagymartoni előfizetők a *Vasárnap*-hoz intézett levelében. Bevezetőül szíveshözölő szavakkal ecseteli az árvák, félárvak keserves sorsát, a magányos órák fájdalmait és a sokszor érzett elhagyatottság kínjait. Rámutat arra, hogy azokban a városokban, ahol árvaházak vannak, még tűrhető az árvák sorsa, ahol azonban ilyen intézmények nincsenek,

senki nem törődik intézményesen az árvákkal; ott mostoha a sorsuk azoknak, akik szüleik egyikét, vagy éppen mindkettőt elvesztették.

Az orvoslás módját igen ötletesen jelölte meg a levélíró. „Árvák egyesületek!” — adja ki a jelszót, amelyek megvalósítása abban áll, hogy

minden olyan helységben, ahol 8—10—15 árva él, tömörüljenek ezek össze. Az árvák csoportjának tagjai a lelkész és tanító vezetése és irányítása mellett a téli hónapokban hetenként egyszer, az iskola egyik terében, összejönnek, olvasgatnának, vallásos és hazafias szellemű önképzéssel foglalkozhatnának, amellet néhány műsoros estét, műkedvelő előadást rendeznének, amelynek jövedelméből az arra rászoruló árvákat támogatnák és részesítenék, — például — káracsnyi örömeikben.

Az elgondolat nagyon nemesnek és megvalósíthatónak találjuk és a levélíró szavaival közöljük megvalósítás végett:

— Ha csak egyetlen árvának szenvedéseit, fájdalmait tudjuk is ilyen módon enyhíteni, a munka nem lesz hiábavaló, de nemzeti és keresztény cselekedet megfelelő apostoli munka...

Egy vak hadirokkant tragikus halála

Tragikus, szívbemakoló szerencsétlenség hírért közlik velünk a csanádmezei *Ambrózfalváról*. Itt élt a világháború rokkant hőse: vitéz *Takács Mihály*, aki a Piave melletti harcokban mindkét szemvilágát elvesztette. A százszázalékos rokkant hős megtanulta a kefekötő mesterséget, keresetéből és havi 144 pengős rokkantjáradékából becsülettel nevelte tizenkét gyermekét, akik közül a legkisebb öttestendős.

A példás családi életet élő *Takács Mihály* december 6-án *Majlátfalvára* indult, hogy résztvegyen az ottani vitézek és rokkantak Miklós vacsoráján, amelyet a kormányzó tiszletere rendeztek. A világtalan ember természetesen magával vitte megvalósítása óta hűségese utitársát, a *fehér botot*, amelynek segítségével számtalanszor járt a környező községekre.

Családjá másnap arra döbbent, hogy *Takács Mihály* nem érkezik haza. Keresésére indultak. Hosszas kutatás után rá is találtak a majlátfalvi malomnak az országúttól félre, kerítéssel is körülvett emésztőgödörben. A szerencsétlen ember — ahogyan a nyomozás megállapította — hazatérőben elejtette tapogatóbotját, amely az utmenti árkokba esett. Természetesen hiába kereste, nem találta meg. Erre utnak indult, ahogyan tudott: csettelt, bottolt az országúton, amelyről le is tévedt. Valahogyan az ötméteres sűrű mellé

került és az alacsony kerítésen át belezuhant a másfélméteres vízbe. A boncolás megálapítása szerint már esés közben meghalt: a rémületől szívbénulást kapott.

Temetése óriási részvét mellett ment végbe. A népes családra pedig ráborult a riasztó bizonytalanság: mi lesz velük?

Kuruzslók kezei közé került: meghalt

Póór Lajos nyugalmazott rendőrfőtörzsőrmester, aki Pestszentlőrincben a Pacsirtamező-utca 77. számú házában lakott, hirtelen meghalt. A nyugalmazott rendőrfőtörzsőrmester bnya volt a lábára és ismerőseitől hallotta, hogy az Örmölvölgy-utcában lakó *Németh Lajos* ezt a betegséget meg tudja gyógyítani. *Németh Lajos* kikötőzködött Pestszentlőrincbe és megkezdte a kúrát.

Tíz napig nem adott *Póór*nak semmit enni, utána tíz napig 35 fohos melegvízzel, kezdetben három literrel, végül tizenöt liter melegvízzel kurálta és csupán gyümölcslevet engedett enni, tojástól, hústól eltiltotta. Husz nap múlva adott neki főlőzött tejet és állandóan melegezt rá. A gyógyítás eredménye az lett, hogy *Póór Lajos Szilveszter-napján meghalt végelgyenlésben*.

Kiderült, hogy *Németh Lajos* 1000 pengőt kért a kúrától. A rendőrség *Németh Lajos* és feleségét letartóztatta.

IGAZI ÖRÖM

Kitűnő hangú
HARMONIKA
kéthangsoros ... 12.— P
háromhangsoros 18.— P

ISKOLAHEGEDŰ
felhurozva,
kitűnő hangú ... 11.50 P

**ZONGORÁK
HARMONIUMOK
FUVÓ-
HANGSZEREK** stb.

Sternberg

királyi és udvari hangszergyár

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60

Falu-Gazdaszövetség

Mégegyszer a „devescseri norma“

A *Vasárnap* elsőnek ismertette azt a nemes munkát, amely *Devescserben* folyik és melynek er íménye, hogy már második év közel 600 gyermek juthat naponta egészséges, meleg tejhez. Természetes, hogy ilyen fényes eredményt csakis úgy érthettek el az akció vezetői, hogy vállalták és lelkesedéssel dolgoztak fáradhatatlanul a siker érdekében.

Mint *Devescserben* minden nemes és közérdekű akciónak, ennek is középpontja a *devescseri plébánia* volt, ahol vitéz *Nováky Lajos* plébános szerető szíve melegeivel fordult a tejakció felé és lelkes szószólója volt annak. Szószéken és másutt beszél, rábeszél és meggyőzt mindenkit, hogy milyen fontos a növekvő gyermeknek a tej.

A „*devescseri norma*“ mintájára a *Falu-Gazdaszövetség* megindította országos akcióját a falusi iskolágyermek tejjel látásának megszervezése érdekében és hálás szívvel emlékezik meg mindazokról, akik *Devescserben* egy nagy gondolat gyakorlati megvalósítói voltak és áldásos munkájuk nyomán a szegény gyermekek ezrei jutnak az egészséges meleg tejhez és majdan érett ésszel fogják áldani a *devescseri plébánost*, aki egyik elindítója volt e nemes mozgalomnak.

Gyermekbiztosítási verseny és karácsonyi ajándékozás Pilisen

December 22-én zárult a több, mint hat hétig tartó *gyermekbiztosítási verseny Pílis* közeg iskoláiban. Közel 300 gyermek vett részt a versenyben és a tanterület buzdósága azt eredményezte, hogy a testápolás és elemi egészségügyi ismeretek olyan családokba is eljutottak, ahova eddig semmi eszközzel nem találtak utat. Az utolsó vizsgálat eredményét összehasonlítva az elsővel, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a javulás több, mint *ötven százalékos*.

A záróünnepélyt egybekapcsolta a *Falu-Gazdaszövetség* karácsonyi adománykiosztással. Sikertült a bizottság vezetése megnevezni *ösv. Horvay Lajosné*-t, aki a *hölgygárda* élén bámulatos eredményeket ért el. 1200 pengő készpénz és természetbeni adományok álltak a bizottság rendelkezésére és ezt a hatalmas segítséget a bizottság fáradságot nem ismerő lelkes munkája szorgalma tette lehetővé. A *Falu-Gazdaszövetség* ezután is háláját tolmácsolja minden bizottsági tagnak értékes munkájáért. Külön elismerés illeti a *pílisi tanterület*-et, melynek tagjai hat héten keresztül nehéz munkájuk mellett vállalták a tisztasági verseny lebonyolítását és mint az eredmény mutatta, sikerrel dolgoztak. Szülők és gyermekek egyformán hálás szívvel gondolnak rájuk.

A záróünnepélyen a *Falu-Gazdaszövetség* képviseletében *Agoston Béla* dr. központi titkár jelent meg. Ott volt az egész nagybizottság, az iskola gondnoksága, *Honóczy Pál* főesperessel az élén, de eljötték a község vezetői és a gyermekek szülei is nagy számmal. Karácsonyfá állott az asztalon, körülötte nagy halomban ruha, cipő, meleg fehérmű, élelmiszer. Karácsonyi ének után szavaltak következett, majd *ösv. Horvay Lajosné* bizottsági elnök és *Sramkó Kálmán* igazgatótanító ismertették a gyűjtés, illetve a tisztasági verseny lefolyását, majd *Agoston Béla* dr. titkár mondott ünnepi beszédet. *Honóczy Pál* főesperes zárószóival ért véget az ünnepség és ezután kiosztották az adományokat. A *Falu-Gazdaszövetség* is hozzájárult az adományokhoz és majdnem minden gyermeknek juttatott egészségügyi tárgyat, jélt, jélt, könyveket és szebbendőt.

A *pílisi gyermekbiztosítási verseny* fényes tanúbizottsága annak, hogy ha a *Falu-Gazdaszövetség* ösztönzésére a társadalmi erők megmozdulnak, úgy szépet és nagyot képesek alkotni.

Háziipari tanfolyam záróünnepélye Tokajban

A *tokaji Falu-Gazdaszövetség* szép ünnepi keretében fejezte be *háziipari tanfolyamát*, amelynek célja volt Tokaj asszony- és leányserögének hasznos és gyakorlati foglalkoztatása. Az ötletes tanfolyamon hatvanan vettek részt és a tanulók gyermekjáték-készítésben, szabás, varrásban, valamint kézimunkában képezték ki magukat. A tanfolyam vezetője, *Végh Ilona* tanítónő és oktatónő, valóban derekas munkát végzett, amit igazolt az a gyönyörű kiállítás, amelyet a tanfolyam befejezése után rendeztek az óvoda nagytermében. Különös elismeréssel kell megemlékeznünk *Fehér Andorné*-re, a *tokaji fészolábró* nejléről, aki a régi nagyszonyok példája szerint, egyike volt a legzűgöbbeknek. Fáradságot nem kímélve, kora reggeltől késő estig *Álasi Istvánné* övönövel együtt ott volt a fiatal leányserög között, tanítva, oktatva és a munka szeretetét beléjük nevelve igyekezett a tanfolyam sikerét minden tekintetben biztosítani.

Megindult a lassu tőkekepződés

A mezőgazdaság helyzete valamennyire javult, emelkedtek a földárak és megindult a vidéken a *mezőgazdasági tőkekepző tevékenysége* is. A vidéki pénzintézeteknél elhelyezett betétállomány — *Nyári Pál* dr. kormányfőtanácsos, a *Takarékpénztárak* és *Bankok Egyesülete* h. igazgatójának nyilatkozata szerint — az elmúlt év folyamán több, mint 15 millió pengővel emelkedett és így már meghaladja a 300 millió pengőt, ami az 1933. évi állománnyal szemben (ekkor volt a legkisebb a vidéki bankokban elhelye-

A mezőgazdasági kamarai választások előkészületei

A mezőgazdasági kamarai tagok mandátuma tudvalevően január 21-én jár le, úgy hogy hamarosan esedékesé válik a mezőgazdaság és nagyfőntosság érdekképviseletének újralakítása. A választások megkezdéséig a kamarák elnökei és alelnökei, valamint az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöki tanácsa is tovább működik, azonban az igazgatótanács és a szakosztályok csak tanácskozási joggal bírnak.

A választások időpontja egyelőre bizonytalan; a választást természetesen meg kell előznie a választói névjegyzékek összeállításának. A törvény szerint választójoggal bírnak mindazok, akiknek mezőgazdasági miveltés alatt álló földbirtokuk vagy haszonbérletük van, 24-ik életévük betöltötték és magyar állampolgárok.

A választási eljárás során minde-

Mezőgazdasági kamarák közgyűlése

A *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara* (Miskolc), múlt évi december 10-án tartott rendes közgyűlésén *Borhy György* elnök megnyitó beszédében hangzottak, hogy az 1937. évi XVII. törvénycikk értelmében az eddigi kamarai rendszer megszűnik és megállapította, hogy a mezőgazdasági kamarák az elmúlt 15 esztendő alatt hivatásuknak minden tekintetben megfeleltek.

Szólóoltványok.

különböző keresztnevekkel kitenyészett és kiprobált szőlőültetvények legelőcsöbön a kitermelés-telepen szerelhetők be. Képes árjegyzéket a szőlőtermelés és a kezelés minden ágára kiterjedő szakleírások díjtalanul kilt: TÓTH JÁNOS szőlőgazdatisága. GYÖNGYÖS, Postafiók 82. Szőlőtelep: VISONTAI SZŐLŐHEGY.

A záróünnepségen megjelent Tokaj község vezetősége, *Fehér Andor* főszolgabíróval az élén. *Kossuth Ferenc* jegyző, a helyi Falu-Gazdaszövetség elnöke, üdvözölte a megjelenteket, beszédében reámutatva a tanfolyam fontosságára. Utána *Molnár Antal*, a Szövetség kitűnő ügyvezető alelnöke mondott ünnepi beszédet, amelyben kiemelte, hogy a Szövetség sohasem kíméli az áldozatot és fáradságot akkor, amikor a falu megsegítéséről van szó. Ezután *Szekeres László* dr., h. igazgató a Szövetség hálás köszönetét és üdvözlétet tolmácolta *Fehér Andorné*-nek, *Pelényi Ferenc* ipartelep-igazgató, valamint a járás, a község és a főközövetség vezetőségének, hogy lehetővé tették a tanfolyam megrendezését. Végül a növények között többen köszönetet mondtak a tanfolyam vezetőinek.

Az ünnepség *Ciefer Jenő* Tiszaszabályozási főmérnök zárószóival ért véget, majd a nagyszámú közönség megtekintette a minden tekintetben megszerüen sikerült kiállítást.

zett betétek összege) husz százalékos emelkedésnek felel meg.

A nyilatkozat szerint most már sor kerülhet arra, hogy megfelelő kamat mellett a nem védett gazdák is megfelelő új hiteleket kaphassanak, ami természetesen a mezőgazdaság helyzetét lényegesen meg fogja javítani. A nyilatkozat a továbbiakban a vidék iparositásának kérdéséről is megemlékezett, azt a meggyőződését fejezve ki, hogy a megerősödő vidéki hitel-szervezet készséggel fog iparvállalatok létesítésében résztvenni.

nekelőtt az úgynevezett *községi mezőgazdasági bizottságok alakulnak* meg, ezeknek tagjai választják azután a *járási mezőgazdasági bizottságokat*. A vármegyei mezőgazdasági bizottságok választják meg azután a *kerületi mezőgazdasági kamarák tagjait*. A kerületi kamarák tagjainak sorából kerülnek ki végül az *Országos Mezőgazdasági Kamara tagjai*. Értésülésük szerint a földmiveltésügyi minisztérium rövidesen kiadja az új kamarai választói névjegyzékek összeállítására vonatkozó rendelkezéseket, amelyeket a községek hajtának végre.

Mondanunk sem kell, hogy az érdekképviselet megfelelő összeállításához a magyar mezőgazdaságnak nagy érdekei fűződnek, tehát minden választásra jogosultnak lelkiismeretesen gyakorolnia kell választójogát.

Ezután *Kulin István* igazgató terjesztette elő évi jelentését. A kamara területén mindent el kell követni a *mezőgazdasági szakiskolák megfelelő fejlesztése végett*, annál is inkább, mert a 700 községet számláló öt tiszajobbparti megyében sem gazdasági akadémia, sem földmiveltésiskola, sem kertészeti tanintézet nincs. A kamara törvényhozási intézkedést sürget, hogy az *elemi csapástól sújtott vidékek külön elbánásban való részvételére egyezsmindenkorra biztosítva legyen*. Kívánja továbbá a *kartell-törvény szigorú végrehajtását*. *Balogh István* javasolta, hogy a földmiveltésügyi minisztériót a meglévő szőlőterületek további korlátozásának eljéjét kérjék. *Huszovszky Mihály*, *Krisztián Imre* és *Kozma Lajos* felzsolalása után, az igazgatói jelentést egyhangulag elfogadták.

Az *Alsódnántrúli Mezőgazdasági Kamara* (Kaposvár), most tartotta öszi rendes közgyűlését. *Dr. Mirbach*

Antal báró, elnök megnyitója után *Kiss Elemér* igazgató beszámolt a kamara működéséről. A hozzászólások során a közgyűlés javaslatokat fogadott el *szőlőszedési részére a borban való természetbeni adózás lehetőségének megadása*, a *bortermelési foggyasztást adójának teljes eltörlése* illetve ennek az adónak kiegyezés alapján való kivétele, a *mezőgazdasági munkások és családok agykori biztosításának az övezgyekre való kiterjesztését* iránt. A közgyűlés elhatározta a kamarai illetékelcsúsnak félszázalékos emelését.

A *Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara* most tartotta meg öszi rendes közgyűlését *Kecskeméten*. *Szentjóbystaub Elemér* elnök megnyitó beszéde után *Gesztei Nagy László* igazgató terjesztette elő évi jelentését. A hozzászólások során *Medveczy Károly* a műtrágyaszervezés akciók lebonyolításáról, *Sági S. János* a jövő kamarai választások alkalmával szem előtt tartandó érdekekről terjesztette elő javaslatát, majd *Szabó Iván* dr., *Tóth Arisztid*, *Kovács Jenő*, *Keller Béla* és *S. Bólint György* tették szavát az időszerű mezőgazdasági kérdéseket. *Tassonyi Ernő* dr., a földmiveltésügyi kormány képviselője, elismeréssel szözlött a Kamara munkásságáról. A hozzászólások után a közgyűlés teljes egészében egyhangulag magáévá tette a *Kamara 1938. évi költségvetési előirányzatát*, a *3 1/2 százalékos* kivételi kulcsot, ugyan-csak megalkotta az új kamarai alapszabályokat és a *szolgálati nyugdíj-és fegyelmi szabályokat*.

ANGORASZÖVETSÉG

Sokan fordulnak hozzánk tagjaink közül azzal, hogy nem lehetne-e a *VASÁRNAP* útján nagyobb és bővebb közleményeket adni. Ezzel kapcsolatban rá kell mutatunk arra, hogy a *VASÁRNAP* sokszor előfizetőiből az elzödszerint csak igen csekély hányadát teszi a párszáz angortenyészőt és így jelenleg még csak arra szorítkozhatunk, hogy a legfontosabb közös tudnivalókat közöljük a lap útján s minden egyéb, személyes érdeklődésre levél útján nyuítunk választ. Ami magát a szakszerű tenyésztés dolgát illet, erre vonatkozólag egész pontos és részletes utmutatást nyer mindenki. Természetesen viszont az is, hogy az állandóan folyó üzleti és hivatalos tárgyalásainkról, értekezleteinkről, amíg azok folyamatban vannak és nem érnek végső döntésig, már csak az így érdekeltek sem adhatnak részletes beszámolót. Annak tudatában lehet mindenki, hogy előltünk tisztán állnak ezek az új kislállatnyésztés ág érdekeltek elintézendő problémák és teendők, hiszen ezekre már tagjaink előtt is ismételtén rámutattunk, csak a megoldási módozatokat kell kutatnunk és sikerre vezetnünk. Ezekben dozzunk már hosszú hónapok óta és reméljük, hogy a közeljövőben egyrészt a megoldást nyerhetnek a tenyésztőink érdekeit és egyben a messzebbmenő nemzetgazdasági érdekeket szolgáló kívánalmaink. Míg mindezek nem nyernek elintéztet, Szövetségünk a leglelkismeretesebben és lemmérsékeltebben jár el minden tenyésztést, propagandát, stb. ügyben, s ember a sokszor előzött el nem félhető hangzatos, fantasztikus és majdnem valamennyi esetben teljesen alaptalan egyéni reklámjelölásokkal. Az biztos, hogy nálunk is szüles és messzemenő jövője van ennek az új kislállatnyésztés ágának, csak — mint ismételtén lemméztük — a kezdet utját kell egyengetni és minden irányban helyesen kell megszerveznünk egy a tenyésztést, mint a reális, komoly értékesítést előtársolást. Ez a probléma nem egyedül töltünk és egyes csoportok kezdeményezésűtől függ, hanem azt vezetőségtőlnek és összes hivatalos kormányzati körökkel együtt, mint az ipari és kereskedelmi érdekeltségök elvetéértől és karöltve kell megoldania.

250 anyajuh

részére 1938 március 15-től jog legelőt bérelnek megfelelő akokkal *Baranya*-, *Somogy*-, vagy *Tolna*-megyében. *Cim Papp Antal* földbirtokos *Helyhely*.

KIS VASÁRNAP

KICSI MESE

Attila király három fája

Aj, regül rejtem... Halljátok szómat, Attila királyról, Isten ostaráról...
Egyszer régen, még a harcos nagy időkben felkerelkedett Attila király tengernyi vitézével, hogy meghódítsa a világot. Olyan rengeteg messzi puszta felé indult el, hogy a madár hétszer elfárad, meg hétszer megpihen, míg odaér. De olyan gyorsan jött a nagy sereg, akár a szélvihar. És egyszer csak ideért a Nagy Palóc Herceg országába, híres Göcsejbe. A Nagy Palóc herceg örömmel fogadta a nagy barbár királyt, mert országára annyi vész zúdult, hogy ő és népe már alig-alig tudott ellenállni.

Kámaházán ütötte fel fényes sátorát hit, nevezetes Attila Király. Feleségének, Kámának, illatos fenyőfából külön kastélynak is beült az építetett. Azóta nevezik a megülés helyét még ma is Kámaházának.

Soha nem látott Kámaháza olyan barbár csillogást, olyan pazar, pávaszínű fényt, annyi csillogos aranyzabál, aranykengyelos lovas vitézt, mint akkor. Magának Attila királynak hétézer szekere volt megakrva a kerek világ minden kincsével...

Aj, regül rejtem... Halljátok a szómat, Attila Királyról, Isten ostaráról...
Egyszer a vadkikélményt nyitó Válsika partján álomra hajította fejét a Nagy Király. Sok országot, sok világot bírt, sok volt a gondja. Ragyogó sátorából elcsúszott sokszor egyedül, kíséret nélkül és elhallgatta a patak csörgését, szarvasok hógésését, erdők zúgását. És sokszor ott a seleges fűvén, szagos fák árnyán, ott a göcsell, kékszemű ég alatt elpihent, elszunyadt a Nagy Király. Ki tudja, mielőtt álmódott, mikor egy kopjacsattanásra riadt fel. Alig nyitotta fel szemét, már látta, hogy ellenség fogta körül. Itt bujkáltak valahol a rengetegben, itt törtek életére a világábró Nagy Királynak. A Nagy Király nem azért Isten ostora, hogy megrettenet volna a gyáva ellentől, ki álomban akarta elveszíteni őt. Iziben kardjához kapott és nekirohant a támadóknak. Nagy csata volt. Megindult a föld és meghajlottak az egek gerendái. Isten vitéze volt ő. Világverő. Le is verte az ellenséget egy szálig.

Mire a nagy mennydörgésre Attila Király vitézel és a Nagy Palóc Herceg odaérkezett szarvasoktól vont aranykoszlán, már csak holtak hevertek szanaszét.

A Nagy Király aztán visszafordult a fákhoz, melyek árnyékában aludt. Három szép fiatal tölglya volt. A középső fának a derekából egy dárda állott ki.

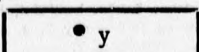
A Nagy Király kirántotta a dárdát a faderékából és áldólag felemelte a kezét és pogány szokás szerint imígyen áldotta meg a fát:

Ó, Földanyám virágos karja, te szép fiatal tölglya, jóízűt aludtam a te árnyékában, azért élj ötszáz esztendőnkig. Amiórt pedig megvédted az életemet, azért is élj még ötszáz esztendőnt. Aztán pedig élj annyi esztendőnkig, ameddig Földanyánk virítani szánt.

Aj, regül rejtem... Halljátok a szómat, Attila Királyról, Isten ostaráról...
Azóta Kámaházán még ma is virít mind a három tölglya. Attila Király áldása megtartotta őket.

Pedig már annak jó ezeröttszáz súlyos, villámos, tölglyfadöntő esztendeje...
SZÁMADÓ ERNŐ

Fejtörő

Magyar nyelvfejtörő

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron
Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9

Apró vers

Varjuk

Fagyban, ködben, hóviharban
Bus fekete árnyak...
Károgtató víjjal
Téli varjuk szállnak.

— Kár, kár, kár, kár tartott erdő,
Hídeg most tanyázni,
Kár, kár, kár, kár, havas mező,
Nemes mit lakománi.

— Kár, kár, kár, kár, a városban
Könnyebb most az élet...
— S házak fölött, torony körül
Körbe keringélnék.

— Kár, kár, kár, kár — vijjog,
károgtató

A nagy varjufelhő.
Éjszakára megpiheni,
Ott a templomtétő.

Templomtétő fehér haván
Széles sorban, hosszú sorban
Egy más mellé ülnek.

— Kár, kár, kár, kár, jó éjszakát
Szélek, fagyok, ködök!...
— S betakarja az éjszaka
Sötétsége őket.

P. ÁBRAHÁM ERNŐ

A FALUSI OTTHON

Disznóölés

II.

A disznó csontos, porcos részeiből, disznóköröm, orr, farokból, bőrdarabokból és azok husos részeiből készül a kocsonya. Ezeket gondosan megtisztítva, gyengén sós vízben lassan főzzük, míg csak annyi lé marad, amely a húst ellepi. Akkor a húst mély tányérokba rakva, a levét megsűrjűk és kevés paprikával, esetleg picit fokhagymával ízesítjük. Egy-két óra alatt a lének kocsonyává kell merednie. Ha zavaros, akkor egy tojás habbá vert fehérjét keverjük bele, felforraltjuk és a felszinen öszszefutó habot szűrővel különválasztjuk.

A sonkát, nyelvet és szalonnát a füstölésre pácolással szokták előkészíteni. A sonkát és nyelvet előbb alaposan besózzák, majd egy jó kanálnyi törött borsot, izlés szerint fokhagymát, fenyőmagot, koriandert, babérlevelet és egy jó evőkanál salétromot hintünk rá, meg annyi vízzel, hogy a pácolandó húsfélét csak félig takarja be. A sonkát 10—14 napig hagyjuk a pácban, minden nap megfordítva, aztán következik a füstölés. A füstölést 30 C fok hőmérsékleten végezzük, mert a 40 foknál melegebb füstön a húz is elvátózik. 3—4 napi füstölés után a sonkát hűvös, szellős helyre akasztjuk, ahol 5—6 hónapig is eláll. Használat előtt lefodott edényben, tiszta vízben addig főzzük, míg a villa elég könnyen belemegy, akkor kihűtjük és csak átfagyás után szeleteljük fel.

A csemeszalonna részére legtöbbször hálvány sós, fokhagymás, édes paprikával szinesített pácot készítenek és füstölés előtt a szalonnát ebben a pácban tartják pár napig. De lehet ugy is csemeszalonnát készíteni, hogy füstölés előtt csak sóval dörzsöljük be a szalonnát, füstölés után pedig megkenjük fokhagymával, paprikával. A szalonnánál különösen fontos, hogy a füst 20—25 foknál magasabb hőmérsékletű ne legyen. Ilyen „hideg” füstön a szalonna 7—8 napig is füstölődhetik. Ugyancsak hi-

deg füstöt használunk a kolbászféléknél is, ezeknek azonban 2—3 nap is elegendő.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Gulyásleves. Fél kg marhahúst kockára vágunk és hagymás zsirban, melybe egy kanál édes paprikát tettünk, feltesztük párolni, majd vízzel felöntjük. Egy kg megisztított és kockára vágott burgonyát adunk hozzá és azt is puhára főzzük. Sárgarépa, petrezselyem, kelkáposzta vagy kalarábéval, esetleg pár szem köménymaggal ízesítjük. Nyáron zöldpaprikát és vörös paradicsomot is adhatunk bele.

Kölesléves kolbással. Egy fej hagymát öt deka zsirban kevés paprikával megpirítjuk s hozzáadunk fél kg karikára vágott kolbászt, 75 deka köleskását 1 liter vízzel feleresztve, ráöntünk a kolbászra, megszózzuk és puhára pároljuk.

Burgonyalángos. Fél kg meleg tört burgonyából, 20 deka lisztből egy egész tojással és 2 kanál tejföllel tésztát gyurunk. Pogácsákat vágunk belőle, lepényformára kinyújtjuk és zsírral kikent tepsiben a sütőben megsütjük. Vajjal megkenve forrón adjuk az asztalra.

Puha mézeskalács. Fél kg langyos mézet két tojás sárgájával és két egész tojással jól elkeverünk, teszünk bele két kávéskanál tört fahéjat, tejedre kis kanállal szódbakarbónát, kevés citrom- és narancshéjat, meg 2—3 szegfűszeget, aztán 25 deka rozs- és 25 deka buuzlisztet keverünk hozzá. Zsírral kikent és megsztegetett tepsiben megsütjük s ha kihűlt, ujnyi vastag szeletekre vágjuk.

Aranyszabályok

Étekezés előtt mossuk meg kezünket. Ételhez ne nyuljunk piszkos kézzel!

Tavasztól őszi lakásunk ablaka állandóan nyitva legyen; télen se tapasztassuk be, de gyakran nyissuk. Jó levegő a egészség!

Üdvarunkon gyom és gaz helyett zöldésg, gyümölcsfa és virág legyen. Hasznos és szép!

Gazdatudnivalók

A gyümölcsfák téli permetezése

Télen kétféle szerrel permetezzük. A gombakártevők ellen bordói levét használunk, a rovarok, tetvek ellen pedig mézkenőfőzetet, vagy pedig gyümölcsfakarbólineumot. Először bordói lével permetezzük és azután használjuk a karbolineumot, vagy mézkenőfőzetet. Jó, ha a két permetezés közt bizonyos időköz van, mert a bordói lének hatását a gyümölcsfakarbólineumos permélet csökkentené, ha beszáradása előtt jutna a fára. Karácsony előtt permetezzük bordói lével és csak utána adjuk a rovarok elleni szert.

A tavaszi vetőmagvak előkészítése

Általában a vetőmagvak előkészítésénél tartunk szem előtt, hogy aki gyomot vet, az gyomot arat. Nemcsak azért igaz és fontos ez a mondás, mert az elvetett gyommag is kikel és magot hoz, hanem

mert a gyom elnyomja a kultúrnyevnt és így abból aránytalanul kevesebb és gyengébb minőségű terem, mint a tiszta vetőmag után. A vetőmagnak szánt anyagot tehát kifosztástalanul tisztítsuk meg, hogy az gyommagot ne tartalmazzon. Ha a tisztítást nem végeztetünk magunk, tisztíttassuk meg azt valahol bér-tisztító-gépen vagy ha ilyen a közelben nincsen, szerezzünk be inkább megbízható helyről kifosztástalan vetőmagot. Az árpa- és zabvetőmagot ne csak gyommentes, hanem lisztmentes is legyen. A legutóbbi években ennél a két terménynél az őszi őrten tekintélyes károkat okozott. Voltak fűfélék, hol a termésnek ¼ részét elvitte az őszi őr. Ezért ezt a két vetőmagot a vetés előtt csávazzuk meg és pedig az árpat valamilyen higanyos csávázószerrel, például Hlgsonnal, a zabot pedig formalinnal. A csávázószer beszerzését ne halasszuk akkorra, mikor már veini kell, hanem lehetőleg már januárban, februárban. A csávázószerreket körültekintően járulástól, amit még a télen alaposan át tanulmányozhatunk.

Állami kedvezményes vetőmag-alkelő

Már most közöljük, hogy állami kedvezményes vetőmagkiosztási alkelő a tavaszszal kucricából, lenesből, babból és burgonyából lesz. Az államkiosztás mind-egyiknél magára vállalja a vasuti fuvarát és még a vételárból is egy kisebb részt, rendszerint a felárat. Egy-egy községből több gazdának össze kell állnia, hogy az igényelt mennyiség együtt legyen száltható. Jelentkezni az illetékes gazdasági felügyelőnek vagy közvetlenül a földművelésügyi minisztérium Növénytermelési Hivatalánál lehet (Budapest, V. Kossuth Lajos-tér 11.). Az alkélok pontosabb részleteit később még közölni fogjuk; most csak azért tettünk róla említést, hogy a vetőterv elkészítésénél ezt már vegyük figyelembe.

A konyhakerti trágyázása

A telet arra használjuk fel a konyhakertben, hogy az őrres területeket megtrágyazzuk és hantosan felössuk. Trágyázása előtt istállótrágyát használjunk. Ezzel minden szükséges növényi tápanyagot gondoskodunk és még humusz-szerű anyagot is adunk. Ez utóbbi a talaj vízfogatásáért, felmelegedése és a hűkörülmények fenntartása szempontjából fontos. Mindig csak azt a területrészt trágyázzuk meg a konyhakertben, amelybe a következő tavasszal a friss trágyát tőri növényt termeljük. Így tűrik és megháldják az istállótrágyát az összes káposztafélék, a salátafélék, a laboda, a sóska, a zeller, a paprika és a paradicsom. A többi konyhakerti növény már az egy. sőt két évvel előbb trágyázott földbe való. Ha ezeket is frissen trágyázott földben termelünk, akkor talán nagyon is erős fejlődést mutatnánk.

Fagydaganatok kezelése

Török Lajos dr., az európai hírű bőrgyógyász-tanár, a következőkét eljárását alkalmazza fagydaganatok esetében.

Mindkettő tisztán fagyadással, vérből vagy ezenfelül vizenyősen duzzadt, égető és viszkető fagyások ellen irányul.

A gyógyítás első módja szerint a fagyott, gyulladt helyeket naponként a következő oldattal eseteljük be: Ichtyoli, Tannini, Resorcinai aa 2,0, Aquae destillatae 14,0. Ezt az eljárást hátráltatja, hogy barnára festi a szaru-területet és az a szín csak a szaru-terület lehámálásával tűnik el.

Gyakrabban alkalmazza a professzor a második módszert. Ez a következő: a fagyos helyeket eleinte tisztázalékos, később szükség esetén még ennél is töményebb cadogelés-kenőccsel kenik be és vázsonnal vagy gézzel borítja és bekötözi. Az esetek túlnyomó többségében a tisztázalékos cadogelés-kenőcs teljesen elegendő a kedvező eredmény gyors előérésére. Ha a beteg kezét nappal bekötözni nem lehet, például a foglalkozása miatt, a cadogelés alkalmazását csak éjszakára korlátozza és napközben a fagyos helyeket csak egyszer-kétszer kell bedörzsölni kámforos borszesszel.

Mindkét módszer alkalmazása esetén megtörténhetik, hogy a bőr a gyógyszerrel nem tűri, túlérékeny velük szemben és meglobosodik. Ez ugyan ritka eset, mégis ajánlatos, hogy az első alkalommal csak kis területet kezeljen a beteg a leirt módon és az összes fagyos góccal kezeléskor csak akkor térjen át, ha meggyőződött, hogy a bőre gyógyszerrel szemben nem túlérékeny. A gyógyszer okozta bőrgyulladás gyulladáscsillapító rázókeverék alkalmazására gyorsan mulik. Ilyen rázókeverék a következő: talci veneti, zinci oxydati, Aquae boricae, glycerini aa 20,0.

A gyógyszerek minden alkalmazása előtt a lábat, illetve a kezét jó meleg vízben fél percig fűrésztetni kell. Ezután ajánlatos a kéznek és a lábnak eleinte enyhé dörzsöléssel, majd a kezelés ismétlésekor erőteljesebb masszázssal. A betegnek ezenfelül még bő harisnyát, cipőt és kezeit kell hordaniuk, nehogy a kéz és a láb véráramlása megnehezüljön.

Január hó

9 VASÁRNAP

Szentcsalád, Marcel

10 HÉTFŐ

Vilmos p., Melánia

11 KEDD

Hilga p., Ágota

12 SZERDA

Ernő

13 CSÜTÖRTÖK

Veronika, Vidor

14 PÉNTEK

Hilga p., Bódog

15 SZOMBAT

Rem. Pál, Loránt

Holdváltás: első negyed január 9-én.

Szörnyű hideg szakadt reánk

Keserves megpróbáltatást zudított az ujesztendő első hete egész Európára; mindenütt, még az „örök tavasz” hazájában, az úgynevezett Rivierán, is szibériai hideg uralkodik. A magyar Alföld egyes helyein január 3-án (amikor e sorokat írjuk) a hőmérő megközelítette a *minusz 30 fokot*.

A Főméltóságú Asszony szívbe markoló szavai jutnak eszünkbe akkor, amikor érezzük a jó ruhánk át is csontig ható hideg elgémberítést; gondolunk és gondoljunk mindnyájan azokra, akik fűtetlen szobában, rossz ruhában, lyukas cipőben kénytelenek áttelelni — ha ugyan ki lehet bírni ezt a rettenetes hideget... De ne csak szép gondolatokkal, kenetes szavakkal fejezzük ki színelmünket, hanem ki-ki a maga szűkebb körében, az ismerős szegényeknek siessen segítségére, ki mivel teheti. Falun megteszi egy-egy csomó szalma, rőzse. Egy-két kosár fa, ebben a rettenetes időben, életét mentheti meg a családnak. Az emberi szívnek csodálatos képessége az, hogy éppen ilyen zord időkben olvad le róla a közöny, a nemtörődés a segíteni akaró, együttérző felebaráti szeretet hatása halása alatt...

Hitler kancellár fényképét küldte Darányi miniszterelnöknek. Ottó von Erdmannsdorff, a német Birodalom budapesti követe az elmúlt hét egyik napján megjelent Darányi Kálmán miniszterelnöknek, akinek átnyújtotta Hitler birodalmi kancellár meleg emléksorokkal ellátott, *ezüst keretbe foglalt fényképét*. Hitler kancellár Kánya Kálmán külügyminiszternek is elküldte hasonlóképpen ezüst keretbe foglalt fényképét.

Kütfütellett mezőgazdasági munkások. A földművelésügyi miniszter Illó György gazdasági munkást, aki 50 éven keresztül teljesített szolgálatot a királyi telek uradalomban, továbbá Pergel István uradalmi tisztát köcsist, aki 38 évet állott a pusztaszabotai uradalom szolgálatában, elismerő oklevelét bűntette ki és pénztalamban részesítette.

Forgalomba kerültek az új bélyegek. A január elsején forgalomba bocsátott, a kormányzó mellékletét ábrázoló 1, 2 és 5 pengős értékelésű levélbélyegek vízjeles fehér papíron álló téglaalakban, fehér kerettel ellátott kivitelben kés ütek. Az 1 pengős értékelésű színe zöld, a 2 pengősé barna, az 5 pengősé lila. A bélyegek január elsejétől bárhová szálló postai küldemények bérmentesítésére felhasználhatók.

Vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla Doboz község diszpólgára. Vitéz Ricsóy-Uhlarik Béla békési főispánt Doboz község diszpólgarává választotta. Ebből az alka omból a községi képviselőtestület a gyulai városházán diszközgyűlést tartott, amelyen ünnepélyes keretek között nyújtották át a főispánnak a diszpólgárságról szóló oklevelét. D. Komlósi Sándor községi bíró és Surányi Károly ny. gimnáziumi igazgató üdvözölték Ricsóy-Uhlarik Bélát, akinek érdeme, hogy az ezeréves Doboz község lakosai a telepítés során földekhez jutottak.

Felmenték a kasszakeres árát! A Budapesti Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság a kasszakeres árát 8 fillérré, a szakaszjegyek árát pedig — a földalatti vasút kivételével — 20 fillérré emelte fel a múlt esztendő utolsó napján. Szép kis újví újandék!

Kitüntették életmentőket. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Keller József levente, rákosi lakosnak és Sztójka István loakusz, sárszentmiklósi lakosnak önfeláldozó magatartással véghezvitt életmentésért a Magyar Bronz Érdeméremet adományozta.

A vagonváltás-buza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagonváltása felében fizetendő buza árát január hóra szóló érvénnyel métermázsánként 21 pengőben állapította meg.

Az év végéig hitelesíthetőek a folyadékmér eszközök. A pénzügyminiszter a zárt tartályokból kiszolgáltató folyadékok mérésére szolgáló mérőeszközök és mérőkészülékek hitelesítése tárgyában kiadott 1932. évi rendeletben megállapított határidőt 1938 december 31-ig meghosszabbította. Azok a mérőeszközök és mérőkészülékek, amelyeknek rendszerére az 1930 június 17-ike és az 1933 december 31-ike között kiadott ideiglenes hitelesítési engedélyt a magyar királyi központi mértékügyi intézet 1937 december 31-ig visszavonta, mind időszaksosan, mind javítás után 1938 december 31-ig továbbra is hitelesíthetők.

Megfagytott egy munkás. Kaiser Ferenc 54 éves gyöngyösi gyári munkást a múlt hét egyik napján az utcán eszméletlen állapotban találták. Beszállították a kórházba, ahol rövid idő múlva meghalt. Haláltá jagyás okozta.

„Elhagyottan” cím alatt jelenik meg a napokban Rácz Károly (Berekbőszörmény) új verseskönyve. A Vasárnapi költőgárdája egyik tagjának új könyvére azzal hívjuk fel olvasóink figyelmét, hogy a januárban megjelenő könyv előjegyzési ára 60 fillér és a szerzőnél jegyezhető elő.

Két gyermek tűzhalála. Érpatakon Szőlősi Sándor két éves ficska ruhája anyja távollétében a tűzhelyből kipattanó szikrától meggyulladt. A kisgyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházszállítás után meghalt. — Varga Eszter kántorjánosi lakos négy éves Erzsébet nevű leánya ruhája ugyancsak a tűzhelyről kipattanó szikrától gyulladt meg. Halálós égési sebeket szenvedett és rövidesen meghalt.

Kiirtotta családját egy festőművész

December 31-én megrendítő családi dráma történt a fővárosban: Czigány Dezso festőművész olyan vérfürdőt rendezett a családjában, ami a magyar bűnügyi krónikában páriát ritkítja. *Lelettte feleségét, leányát és kis unokáját, aztán magával is végzett.* A szörnyű tragédiát a család egyik ismerőse fedezte fel, aki a festőművész telefonszámát hiába hívta fel. Akkor a ház egy másik lakóját kérte meg, hogy nézze meg, mi van Czigányékkal.

A lakók s a házmester rendőrt hívtak, aki feltörte a bezárt ajtót. Egy megágyazott, szécs keretben fekvő a festőművész és felesége. Fejükön alvadt vérfoltok. A földön egy revolver hevert. A jobbra nyíló szobában két kis ágynak használt dívány. Az egyiket egy fekete hajú, *kétszandós, szép kis leánya*, a családirtó unokája. A másik ágyon, arccal a fal felé a *leánya, egy fiatalasszony*, aki látózatban volt itthon a szüleinél.

Mind a négy halott. Csak Czigány-néban volt még valami élet, de hamarosan ő is meghalt.

Örök titok marad, hogy játszódott le a vézetes tragédia. Valószínű, hogy a mában ölte meg hozzátartozóit az ideges és régen buskomor festőművész, aki levelet is hagyott hátra, de az is érthetetlen és zavaros.

A tragikus sorsu festőművész már régen meghasonlott önmagával. Első felesége is öngyilkos lett. Anyagi gondjai nem voltak. Inkább művészi terveinek sikertelensége lehetett vézetes tettének oka.

Törökországban 6341 százevessel öregebb ember él. A legutóbbi népszámlálás tanúsága szerint a török állam területén nem kevesebb, mint 6341 olyan személy él, aki *tul van a századik évén*. Közülük 3885 nő.

Tűzvést okozott egy játközöny. Borzalmas szülőledeget idézett elő gyerekek játéka *Newjersey* (Északamerika) városában. A város legnagyobb szállodájának egyik emeletét a lángok elpusztították. A tűz a szálloda egyik szobájában keletkezett, ahol gyerekek egy játközönydalnyal játszottak. Az elektromos játközönyből szikra pattant ki, amely a szobában tüzet idézett elő s a lángok átterjedtek a többi szobára is, majd az egész emeletre. *Egy öt éves kislány és egy 34 éves szállodai alkalmazott megulladt a füstben*. Huszonöt ember szenvedett égési sebeket.

Beszakadt egy mozi — 70 halott. A Niigata-tartományban levő Tokonaci (Japán) mozijában súlyos szerencsétlenség történt. A mozi teteje a rárakódott hatalmas hótömeg sulya alatt beszakadt és a termet zsúfoltság megtöltő közönségre zuhant. *Hetven néző szörnyethalt, míg hatvan többé-kevésbé súlyos sérüléseket szenvedett.*

Pokoli ötlet

pattant ki a földi pokolnak, a Szovjetnek propaganda-vezérei agyából. Amikor ugyanis egyre-másra arról kaptak értesítést, hogy Magyarországra küldött agitátorai minden mesterkedése, csalafintasága meghiusul a magyar falvak népének józanságán, hazaszeretetésén és vallásosságán, törni kezdték a fejüket azon, hogyan lehetne mégis csak megnyerni azokat a tömegeket, amelyeknek az ellentétlenség már megtört egyszer a kommunizmus próbálkozására annak ellenére, hogy a magától nagyon okosnak képzelt városi tömegek felsorakoztak a vörös lobogó alá. Meg is született a pokoli gondolat: a Szentírás, a Biblia tanításainak kifacsarásával, kitékerésével, — ahogyan ők mondják: — magyarázásával zsidóit a jámbor falusiakat. Megállapítást nyert, hogy a magyar tanács között és a falvakban most fel-feltűnő, különböző nevű „vallásos gyülekezetek”: „Bibliamagyarázó” társaságok vezetői kommunista ügynökök, akik Moszkvából kapott pénzen és pénzért igyekeznek maguknak és a kommunizmusnak megnyerni a népet... Valóban pokoli gondolat a Szeretet tanítását tartalmazó Szentírás csúris-csavarásával toborozni a Gyűlölet, a terror, a vér vörös hadseregének szerencsétlen, örök halálra kárthatott hadseregét...

Tizennyolcezer pengőért eladta a fejét. Nemrég Bukarestben járt Coffery, egy híres amerikai büntetőjogász és rendőrségi szakértő, akinek világhírű gyűjteménye van bűnlejekről. *Coffery engedélyt kért, hogy felkereshesse a fogházban Si e Constantinescut, az életfogytiglani fegyházra ítélt elvetemült, szülőgyilkos diákot.* A beszélgetés során Coffery ajánlatot tett Constantinescunak, hogy *fejét megvásárolja gyűjteménye számára*. Hatszázpengő lelt (18.000 pengő) írt ezért neki. Constantinescu elfogadta az ajánlatot és létrejött a vásár, amely szerint a *gyilkos fiatalember feje halála után Coffery tulajdonába megy át*.

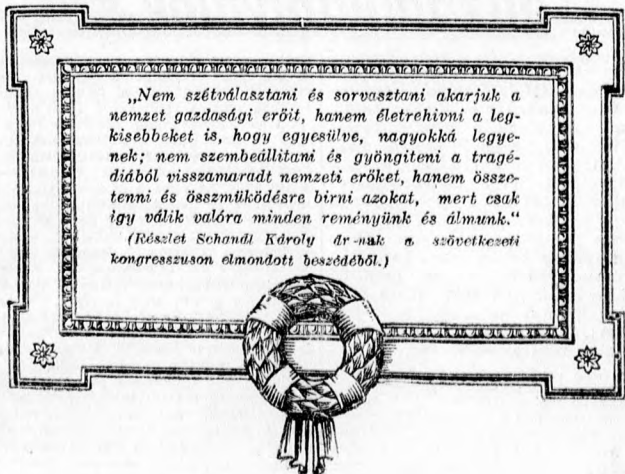
Jó hangszereket látszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón *Román* országos hírlap hangszereit vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kézen díjmentes, 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Az ebek veszétség elleni kötelező beoltása

A hivatalos lap múlt évi, december 30-iki száma közölte a földművelésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök két rendelkezését az ebek veszétség elleni kötelező védőoltásáról kiadott rendelet módosításáról. Az egyik rendelet az alaprendelet hatályát kiterjeszti *Borsod, Gömör és Kishont, Nógrád és Hont, Szatmár, Ujpeca és Bereg, Abauj Torna, Heves és Zemplén* vármegyék, valamint *Miskolc* város területén tartott ebekre azzal, hogy ezeken a helyeken csak olyan ebek tarthatók, melyeket egy esztendőnél nem régebben beoltottak és az oltási kötelezettség alá tartozó ebek éventént február 1.—március 1. között időben tulajdonosaik önként beoltatják.

A másik rendelet értelmében az alábbi törvényhatóságok területén nem február 1.—március 1. közt jogosultak a tulajdonosok kutyáikat önként beoltatni, hanem 1. Győr, Mison és Pozsony k. e. e. Komárom és Esztergom k. e. e. Sopron, Vas, Veszprém és Fejér vármegyék, továbbá Sopron, Győr és Székesfehérvár th. városok, ugyancsak Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye pomázi és budakörmeyi járásának községei, valamint Szentendre m. város területén minden év szeptember hó 15-től október hó 15-ig; 2. Zala, Somogy, Tolna, Baranya és Bács-Bodrog vármegyék, továbbá Pécs és Baja th. városok területén minden év október hó 1-től 31-ig.

KÖBE KELLENE VÉSNI...

Rövid
történet

SZERVUSZ!

Irtó: SZTRÓKAY KÁLMÁN

— Hát szervusz! — mondtam. — Engem itt várnak a kávéházban.

Nem várt az ördög sem, de már nem bírtam tovább. Negyedórája tartott már a kínos beszélgetés. Felém jött, messziről kiáltva, hogy szervusz édes öregem, de régen láttalak és nekem sejtelmem sem volt róla, hogy kicsoda? Beletemtem a szervuszba, meg a további beszélgetésbe, abban a reményben, hogy majd csak rájövök, kicsoda az az ember, aki egyébként tökéletesen ismeretlennek tűnt fel előttem, de hiába volt minden igyekezetem. Ő pontosan tudott rólam mindent, állandóan keresztnevevem szólított, mindenkiről kérdőzködött és én sehogysam tudtam kisútni, hogy kicsoda, honnan ismerjük egymást? És mennél tovább tartott a beszélgetés, annál kínosabb lett. Mit tehettem egyebet, bemenekültem a kávéházba.

Rettenesen dühös voltam magamra. Mért nem vallottam be rögtön, hogy nem ismertem meg? Mért szégyen az? Hát nem emlékszem rá és pont. De hát az ember szégyeli magát, mikor tárt karokkal közeleg feléje valaki, hogy szervusz édes öregem, jaj de örülök, hogy látlak s az ember bambán kezdjen kérdőzködni, hogy igen-igen, de tulajdonképpen kihez is van szerencsém?

Mikor kicsit kifújtam a dühömet, körülnéztem a kávéházban. Sohasem voltam még itt. Ismeretlen pincérek, ismeretlen vendégek. . . Mi lenne, ha most ez a sok ismeretlen mind nekem jönne azzal a borzalmas szervusszal? . . . Erre a gondolatra pokoli terv fogalmazott meg bennem. Kiválasztottam egy ismeretlen vendéget. Ott ült az ablaknál és újságot olvasott. Odaintettem a főpincért:

— Mondja főúr, ki az az ur ott az ablakban?

A főpincér odanézett:

— Az? Kemény főúrnak ur. Mindennap itt feketézik. . .

— Hát persze, — mondtam — mindjárt gondoltam. . .

Először is a telefonhoz mentem és megkerestem a nevét. Idejár naponta, tehát itt kell laknia a közelben. Megtaláltam. Múzeum-körut 24. Ez már elég is volt. Elszántam álltam oda eléje:

— Szervusz Tivadar! Jaj de régen nem láttalak!

És már ültem is le az asztalához. Meglepetve, sőt egész bambán nézett rám. Persze, hogy nem ismert meg. De azért kezet nyújtott és fanyar mosollyal mondta:

— Sze . . . szervusz . . . Parancsolj helyet foglalni. . .

Nagyszerű volt! Ime, ő is rögtön elhibázta. Nem merre nyiltan bevalani, hogy nem ismer meg s akár csak én az imént, abban bízik, hogy majd csak rájön közben. No koma, erre ugyan nem fogsz rájönni. . .

— Anyiszor láttam már itt a szomszédban a tábládat, — kezdtem egészen folyékonyan — fel is akartam menni hozzád már egy párszor. Oly régen láttalak. . . régen? . . . Tudod, hogy már tizenöt esztendeje is van? Azt hiszem a háboru után nem is láttuk egymást. . .

Most adtam neki egy fonalat. Azt

gondolja, hogy biztosan valamilyen katona-bajtárs vagyok. Csak az a kérdés, hogy ő volt-e csakugyan katona? Mindjárt megtudjuk.

— Igen, azt hiszem, — dadogta — de nem is tudom, hogy hol is találkoztunk utoljára. . . Nem a tizenhetes helyőrségi kórházban?

— Nagyszerűen emlékszel rá! Bizony, jó világ volt az. . .

Kicsit megnyugodott s most már nyilván nem is szégyelte magát a feledékenysége miatt. Csak szeretett volna mégis többet tudni rólam, tehát folytatta a témát:

— Igen, én egészen az összeomlásig ott voltam. . . Remélem, már egészséges vagy? Bocsság meg, anynyi betegem volt azóta, nem is tudom, mi volt a bajod?

Nem mondtam semmit, hiszen nem tudtam, hogy belgyógyász-e, sebész-e, hanem tovább szédítettem. Nem úgy van az, nem lehet olyan egyszerűen elintézni a dolgot!

— És mi újság otthon? Remélem jól vannak?

Ez a kérdés egy kicsit merész volt, hiszen még nem tudhattam, hogy hogyan érti a kérdést, a szülei, vagy tán nős és családos s akkor azt hiteli, hogy ismerem a feleségét is. Ő is óvatos volt:

— Őt éve halt meg szegény édesapám. . . — mondta, nyilván azzal a céllal, hogy kitapogassa, ismerem-e?

Őszinte részvételem fejeztem ki s elkezdtem beszélni róla, hogy milyen derék öreg ur volt, mennyire szerettem, s ezzel nyilvánvalóvá tettem, hogy ismerettségünk régebbi keletű, nemcsak háborus. Pontosán ki lehetett olvasni a szeméből, hogy mennyire erőlködik a visszaemlékezésben. Nagy élvezet volt nézni. Most már egészen belegurultam a kérdőzködésébe és az emlékek felidézésébe. Beszéltem a nagyszerű vacsorákról, amikre hivatalosak voltunk boldog diákkorunkban, aztán a Medikus kávéházzal, ahol annyit biliárdoztunk. Aztán megkérdeztem a legszemtelenebbül, hogy mi van a szép Piroskával, vagy hogy is hívták? Elvetted talán feleségül? Némi zavarral felelt:

— A Piroskát? Nem, nem vettem el. . .

Egyszer megpróbálkoztam felőlem is kérdőzködni, nagyon óvatosan, de nem engedtem szóhoz. Mi van velem? Semmi, ugyanaz, mint régen. Nem soká bírtam, akárcsak én az előbb, az utcán. Idegesen nézegette az óráját s aztán fizetett.

— Bocsság meg, haza kell sietnem a rendelésre. . . Nagyon örültem, hogy találkoztunk. . . Tudod mit? Hívj fel telefonon egyszer, aztán összeülünk egy kis beszélgetésre. . .

Igen, az jó gondolat volt tőle. Telefonon majd meg lehet kérdezni, hogy ki beszél ott? Felállt, kezet nyújtott:

— Szervusz! . . .

Azóta, ha megszólít egy ismeretlen, elég visszagondolnom erre a szegény Kemény Tivadar doktorra és már nem szégyelem magamat hanem rögtön megkérdem az illetőt, hogy kicsoda?

A mi költőink

Téli emlék

Köszönöm a szép telet,
A télben is a tavaszt,
Az újra élő életet,
Neked, ki hozta azt.

Köszönöm vidám hangodat,
A mosolyt az ajkadon,
Pírban parázló arcodat
E téli szép napon.

Köszönöm az életet,
Álmat, mit a tél hozott,
S a dalt, mit csengő éneked
Szívemből kiloptt.

. . . Tudom, hogy ez csak álom,
S hogy csak én álmodtam azt,
Az újra élő életet,
A télben is tavaszt.

BARANYAY K. JÓZSEF
(Sásd)

Ha meghalok . . .

Tudom én azt, ha meghalok,
Engem ugyan nem siratnak,
Nem díszítik virágokkal
Összeszegelt koporsómat.

Árva lesz az én sírhalmom,
Isten látja; én nem bánom,
Árva vagyok, árva én minden
Nálam e széles világban.

FÖLDES IMRE (Kötelek)

Gyere hozzám . . .

Gyere hozzám, ha lesújt az élet,
Ha rejtett könny szépíti szédát,
Mondok néked vigasztalót, szépet,
Gyere hozzám, tárt karokkal várlak!

Gyere hozzám, ha majd a bánat tép,
Ha nem vagy már a régi bátor . . .
Mégmutatom, hogy még szép az élet:

Megintlalk lelkem mosolyádból.

PÖCZE ERZSÉBET
(Szabadszállás)

A sokatigérő
1938-as év

Az újesztendő kettős ünnepel kezdődött, nem péntekkel, mint az elődje. Jó jel azoknak, akik a múlt évben családokat. Mindig barátunk az, aki reményt tud nyújtani.

Hosszu lesz a farsang, majdnem két hónap, a mulató és házasságot készítő fiatalok nem kis öröme. A múlt évi csak 35 napos volt. Legyen is aztán eredménye a hosszú farsagnak örömben, vigaszban, lakodalomban.

A húsvét a tavasz végére, a pünkösöd a nyár elejére esik. Mindenkik a neki legmegfelelőbb időt választotta.

Legtöbb ünnep az újévben Szent István-hetere esik. Nagy Boldog Asszony ünnepé hétfőn, Istvánkirály-napja szombaton lesz. Négy ünnep lesz a nagy kártya nemzeti ünnepének leltien. Ez a bensőséges hét s újévben nemcsak az ünneplő magyarok, hanem a hozzánk látogató külfrövidiek örömet és áhítatot is méltóan fogja kerete foglalni.

Az újesztendő, amely az ünneplők hangulatának, a farsangolónak és az üzletembereknek egyformán kedvez, bizonyára alaposan emelni fogja az idegenforgalmat is.

Mi is szeretettel üdvözöljük a barátságos és sokatigérő új esztendőt. Kívánjuk, hogy váltsa is be az egész vonalon, amit ígér. Hozzon jó bort, acélos buzát és nyugodt békeséget, hogy más életünk kezdődjék, mint az elmúlt esztendőben volt!

Találja ki!

ELLENTÉT-REJTVÉNY.

Érdes,
nyit,
hátra,
vidám,
külső,
baloldal,
fiatal,
szomorúság,
tavasz,
nyár.

Írjuk le a fenti fogalmakkal ellentétes jelentésű szavakat egymás alá. Ezeknek kezdőbetűit, felülről lefelé olvasva, egy szóköztést adnak.

A levelezőlapra irtó válaszokat a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkészve érkező válaszokat nem veszünk figyelembe. Jutalom:

öt darab ötpengős!

Kiosztjuk öt olyan olvasónk között, aki a kitűzött kérdésre helyes választ küld; előfizetőibőlünk tagja és előfizetési díj-hátraléka nincs.

A Találja ki! helyes megfejtését és eredményét az 5-ik számban tesz-zük közzé!

A múlt évi 51-ik számban közzétett szótöredéket helyesen összerakta, a

Boldog karácsonyt

mondatot kapjuk eredményül.

A megfejtést 211 olvasónk küldte be, még pedig egy híján — aki „Karácsonyi bort” mondatot küldte be (talán úgy „koskodván, hogy csak borral boldog a karácsony?” — valamilyen helyesen.

Öt pengő jutalmat nyertek:

1. Kemény Gábor (Veszprém),
  2. Schleicher József (Gyula),
  3. Hegedűs János (Látke),
  4. Lantos József (Nagykanizsa),
  5. Földesi Antal (Biharugra).
- A jutalmakat elküldöttük.

Egy kis mosoly

Két bankifju ül a nyugolt villamosban. Egyszerre csak felszáll egy idősebb ur és az egyik fiatlembert köszön neki.

— Ki ez? — kérli a másik.

— Igazgató nálunk.

— Akkor miért nem adod át neki a helyed?

— A főúró heten nyugdíjba megy.

Kohn bánatos arccal ül a kávéházban. Odalép hozzá Grün és megkérli:

— Miért vagy olyan buval béleit, Samu?

Kohn nagyot sóhajt:

— Az orvos azt mondta, hogy a feleségemnek négy hétre el kell utaznia.

— Ugyan kérlek, hisz az a négy hét egy-kettőre elmúlik.

— Hiszen éppen ez az, — sóhajtja Kohn — ami elszomorít.

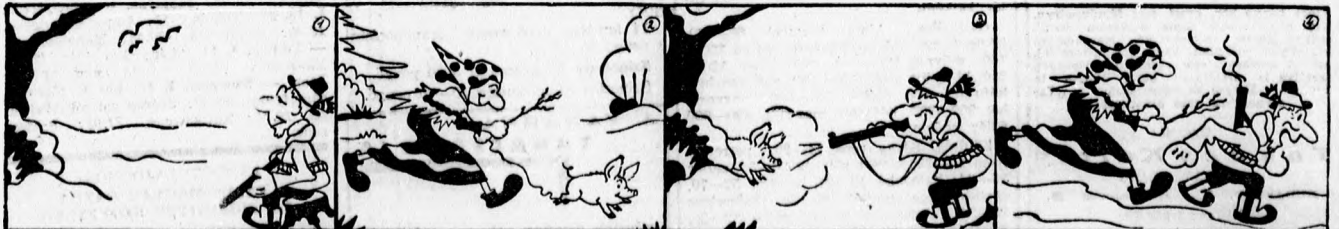
Móricka beállt egy fűszerüzletbe és azt mondta:

— Kérek 7 kg cukrot a 82 fillér, 18 kg lisztet a 34 fillér, 5 kg sajtot a 2.20 és 6 kg borsot a 9.50, mennyi az összesen?

A segéd összeszámolja:

— Ennyi és ennyi. Hazaküldjem?

— Nem kell. Csak tudni akartam, mert ezt kaptam ma számtani feladatnak.

A KOCAVADÁSZ SZERENCSEJE

Besseney István rajza

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mennyi volt a buza ára 1932-1935. évek szeptember hónapjában. (Cs. V., Somlószőlős.) — Felelet: 1932-ben 13.06, 1933-ban 7.88, 1934-ben 16.08, 1935-ben 15.48 pengő mm-ként.

Kérdés: Lehet-e építkezésre kölcsönt igényelni? (I. J.-né, Kézdivásárhely.) — Felelet: Tessék az Országos Falusi Kiszármazási Szövetkezethez fordulni! Budapest, V., Nádor-u. 28. A kölcsön feltételeiről részletes tájékoztatást nyújt a Vasárnapi Kereskedelmi és Pénzügyi Társaság.

SZERKEZTŐI ÜZENETEK:

T. L., Várföldi: A postabefizetési lapra külön díj fizetése nélkül lehet magánközleményeket írni. Akár felhívásnak is erre kijelölt helyet, akár nem, hat fillért kell fizetni. — F. T., Szentcsanak: A fontosabb idegen pénzemek pengő értékét kétféleképpen közöljük, tessék a dollár árfolyamát a vonatkozó rovatban megnevezni. — T. I., Budapest: Ezek a versek nem közölhetők. — Sz. J., Csokoládépuszta: Rejtjénét talán közölni fogjuk. Neheznek tartjuk! — R. K. Verseiből közlünk.

VASÁRNAP ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza (tiszaivideki és felső-tiszaivideki) 77 kg-os 20.60-21.78 kg-os 20.90-21.30, 79 kg-os 21.15-21.50, 80 kg-os 21.30-21.60, tejérmezelv 77 kg-os 20.70-20.85, 78 kg-os 21-21.15, 79 kg-os 21.25-21.15, 80 kg-os 21.35-21.50, dunatiszai 77 kg-os 20.65-20.85, 78 kg-os 20.95-21.15, 79 kg-os 21.20-21.35, 80 kg-os 21.30-21.45, rozs pestvidéki 18.85-19, egyéb származású 18.85-19.10, sárga árpa 18.10-21, 19.50-20.50, sárga árpa 18.50-19, takarmányárpa 16.70-17.10, 18.50-19, 15.40-15.75, zab 16.65-16.80, 18.10-18.50-19, 16.50-16.65, tengeri tiszántúli 12.00-12.80, egyéb álmalmosokról 12.50-12.70, búzakorpa finom 12.30-12.45, 8-as buzázzal 14.30-14.75 pengő 100 kg-ként.

H-tárolás. Rozs márciusra 19.48-19.50, tengeri márciusra 18.94-19.06, júliusra 14.22 pengő 100 kg-ként.

Magpiac. (Mauflner Ödön Mezőgazdász és Mezőgazdasági Rt. heti jelentése). A kivitel feltételeknek egyes cikkeiben történt változása némi élességet és árjavulást idézett elő a piacon. — A Budapesti Áru- és Értéktudás Biztosító Társaság nyersarúját, 100 kg-ért, ab Budapest: Kőes, fehér 16-18, vörös 14-15, egyéb 13-13.50, repce 31.50-32.50, napraforgó, fehér 20-21, tarka 20.75-21, ab feladókollomás (őltmag, nagyüzemi) 28-30.30, kizsuzmál 26-26.50, diókos 23.50-24.50, mák 100-106, borsó, Vihória 18.50-19, Express 18-19, őszl 17-18, lenecse, nagyüzemi 40-45, középüzemi 36-40, kizsuzmál 30-34, dunai szokványban 21.25-21.75, dunántúli 21.25-22, gömbölyű fűribab 20-21, hosszú 20-21, lucernamag, nyers arankás 100-120, lóheremag, nyers arankás 110-125, bitorheremag 58-62, mumar...

Legújabb szabadalmu dugattyu nélküli gyümölcsfapernetező készülék

Sincs benne bőr, gumí, sem fémdugattyú. Nem ronitja, nem kopik, szerszám nélküli, szabad kézzel szerelhető. Használható bármilyen edényből, vagy háttuponyból, utóbbi esetben egy rossz pernetezőgéppel tartályba is alkalmos: belül ónozza le kapátja. Kérjen díjtalan leírást a 'Vasárnapi'-ra való hivatalosítástól. Gyártja: Takács Károly, BUDAPEST, VI., Kerekes-utca 28. Telefon: 2 906-70.

Minden régi előfizetőjétől egy új előfizetőt kér a VASÁRNAP

mag 15-16, tavaszi bítkönyv 16-16.50, szőszébkönyv 32-34, csillárúrt. fehér lapos 12.75-13.25 pengő.

Takarmány. Rétszéna, 1a 5-5.20, 1a 4-4.50, 111a 3.40-3.00, m. rétszéna 4-6.40, lucernaszéna 7-8.40, alomszalma 1a 4.50-5 pengő métermázsánként.

Tenyészmérnök és járművezetők. Ia bel-földi járművezetők (tarka) és beállítási való tlnó 82-90, Ia bel-földi járművezetők (fehér) 82-86, 1 1/2 éves 85-87, 82-84, 1 1/2 éves tlnó 82-84, fiatal, friss fejűvel 96-100 fillér kg-ként, 100nyuban.

Vágónyarha. 11ka, magyar 1a 56-61, 111a 50, tarka 1a 54-56, 11a 67-82, 111a 54-64, 11kór, magyar 1a 60-82, 111a 40-52, 11kór, 1a 06, 111a 63-84, 111a 44-50, fehéni, magyar 1a 77, 11a 54-70, 111a 40-48, tarka 1a 78-88, kivételesen 02-06, 11a 54-76, 111a 44-58, bivaly, magyar 34, növendék 55-56, kicsontorúttal való 25-38 fillér kg-ként, 100nyuban.

Ló. Isős kocsi (nehéz országúti fajta) 310-600, isős kocsi (könnyű nyugati fajta) 250-300, alrendelt 16 65-250, vágó 80-200 darabonként.

Juh. Külföldiek megtelestés prima fiatal ürű, darabonként 50 kg súlyban 50-58, prima fiatal bárány, páronként legalább 80 kg súlyban 54-64 fillér kg-ként, etetés-látás után gazdaságban mászával, 3 kg súlylevonással.

Sertés. Szedettterítés Ia 105-106, 11a 101-103, 11a 94-97, exportizsrt márkázott, vészóhídon átvéve, csomozás nélkül 162, fértés számszámmal Ia 141-144, 11a 138-141, felsértésűs Ia 145-150, 11a 140-145, szótt szalonna 4 darabos 182, 3 darabos 193, hátszalonna 28 kg-os 140, háj 152-156, számlálhus 126, bel-földi zsír Ia 158 fillér kg-ként.

Zsír és zsírszalonna. Szalonna, olvasztani való 148-168, sózott 172-200, fillet 190-240, háj 168-180, tepertő 170-240, sertészsír, helybeli 168-180 fillér kg-ként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 240-260, gerinc 350-400, lapocsa 100-140, többi része 30-50, 6z. gerinc 400-500, comb 240-260, többi része 30-100, vaddisznó, gerinc 180-200, comb 100-200, többi része 160-200 fillér kg-ként. Nyul, borbén 380-400, sildő 250-350, fácán 200-300 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, 6/6, nagyság szerint 300-400, csuka 120-240, ponty 100-200, kárász 120-140, compó 120-140 fillér kg-ként.

Tel és tejtermékek. Teljes tel 28, lefőzött tel 8, aludtató 10-10, tejszín 150-200, tefel 100-120 fillér literenként. Centrífugatú 120-340, fűszóval 280-300, tehénturó, sorány 60-70, juhturó 180-200, kevert turó 140-160, trappista 200-240 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 250-400, csirke, rántani való 110-160, siltli való 150-280, kanpan 400-500 fillér darabonként. Leült baromfi: Tyúk 140-180 csirke, rántani való 150-200, siltli való 140-200, kanpan, hizott 170-240, ruca, hizott 130-170, lud, hizott 120-180, pulyka, hizott 120-200, libamál, nagy 500-1000, kicsi 300-500 fillér kg-ként. Tenetoids 10 darabig 12-14, főzhető 9-12, apró 9-12 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 450-520, fűdés 380-440, rózsás 230-300, mák kék 140-160, pergetett fű 150-160, kőmennyecske 200-300, hárszenn, szim 96-120, közönséges 64-96 fillér kg-ként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 68-160, kőte (nemes) 70-180, asztalialma 120-140, szilva 120-140, griffmész 120-140, kőbogyó 120-180, ábró, kemény, héti 60-120, ábró 220-300, mogyoró, háj 260-320, hájazott mandula 480-600 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárga répa 14-26, petrezselyem 16-32, kevert zöldség 20-30, zeller 16-34, kalarabé 16-24, karfiol 52-70, vörshagyma makói 20-23, közönséges 16-24, fokhagyma 26-40, cékla 12-20, fűjeskóposza 22-38, saranyított káposzta 36-40, keikáposzta 18-36, vöröskáposzta 40-70, torma 50-100, burgonya, Gűllába 10-12, bezi róza 8-10, nyári róza 10-12, Ella 7-9, krtli 14-20, tömör csiperkegomba 120-280, szárított 500-700, tök, főzö 16-26, siltórtók 14-20, paraj, tisztított 46-80, feketeberetk 16-24 fillér kg-ként.

borpiac. az erős kínlat folytán tovább tart a lanyhaság. Jelenleg a párlatfőzők és a vendéglők az egyedüli vásárlók. A kistermelők borairól Mallinganfokként 1-1.3 fillért fizetnek. A nagytermelők várnak az eladásra. A finom minőségű egri, villányi és szekszárdi borok még magas árat kérnek, azonban már csak kisebb tételek vannak a termelők pinóiban. A vendéglők a jóminőségű és magasfokú jászberényi és mór borokért is elég jó árat fizetnek.

Szélvétel. az Országos Készletbiztosító Rt. legutóbbi ülésén az összes szeszkegyérlék változatlan árjegyzését határozta el. Gyümölcs-pálkakészlet. Tartott árak mellett a forgalom a gyümölcs-pálkakészletben a héten éleskedni volt. Jegyzések: L. törökgyűntinka 2.60-2.70 pengő, szőlőrium, nyári áru 4.20-4.40 pengő, eperpálka 3.70-3.75 pengő, barackpálka 6 pengő, borspárlat 3.45-3.50 pengő, 10.000 literfokként III. táblázat szerint +3% forgalmi adó.

Idegen pénzemek vételi és eladási ára. 1938 január 4. Száz penőnél több kerül száz darab: Angol font 1680-1700, dollár 385.40-390.40, kanadai dollár 332-337, hollandi forint 187.40-189.40 pengő. Száz penőnél kevesebbe kerül száz darab: Cseh korona 11-11.70, szerb dinár 7.25-7.90, francia frank 11.20-11.70, lengyel zloty 60-61.40, román leu 2.85-3, bolgár leva 3.60-4, olasz lira 16.90-17.90, osztrák schilling 80.80, svájci frank 77.80-78.70 pengő. Ezekhez az árakhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járhatnak.

Vásárok jegyzéke. Vasárnap, I. 9. Állat- és kirkövadás: Cegléd, Jászócsa, Töröksemmiölcs, — Hétfő, I. 10. Állat- és kirkövadás: Ánc, Dömbrád, Eger, Jászalsószentgyörgy, Némethely, Szany, Szob. Ló, marha- és kirkövadás: Kerts, Rum, Zalalövő. — Kedd, I. 11. Állat- és kirkövadás: Gáva, Mihályi, Zalagyömrő. Ló, marha- és sertésövadás: Zalaegerszeg. — Szerda, I. 12. Állat- és kirkövadás: Balatonfűred, Mány. — Ló, marha- és kirkövadás: Vasegerszeg, Ló, marha- és sertésövadás: Csorna, Székesfehérvár. — Csütörtök, I. 13. Állat- és kirkövadás: Edelény, Encs, Keszthely, Szabadszentkirály, S. marha- és sertésövadás: Céli-dörmök, Devecser, Mezőkövesd (bizonytalan). Sertés- és kirkövadás: Döbgyőr, Nagyléta. — Péntek, I. 14. Állat- és kirkövadás: Hódmezővásárhely, Mezőerény. Marha- és sertésövadás: Derecske. — Szombat, I. 15. Állat- és kirkövadás: Hódmezővásárhely, Mezőerény.

Arany- és ezüstpénzek ára

1938 január hó 4-én. Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 35 fillér; kétkoronás 70 fillér; átkoronás 1 pengő 82 fillér; régi egyforintos 93 fillér.

14 karátos tónbrarany grammonként 3 pengő 20 fillér.

Szinarany kilogrammja 5800 pengő. Szinerzst kilogrammja 60-70 pengő.

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utasítsz!

RÁDIO

Budapest I.

VASÁRNAP, I. 9. 9.30: Hírek 10.00: Róm. kath. Isentisztelet. 11.15: Evangélikus Isentisztelet. 12.20: Pontos idő. Időjárás és vizálás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: 'Világ-híradó'. 14: Hanglemek. 15: 'A kirgázda pincéje'. Várkonyi Antal m. kir. szőlőszőlés és borászati felügyelő előadása. 15.45: Zongora-hégedű. 16.30: Közművelődési előadás. 17: Jazz. 17.45: 'A fehér lódesz előadás'. 18.15: 'Magyarország elv. évszázada'. 18.15: 'Kiválóított paplac'. Elbeszélés. 20: 'Mercedet'. Vigjáték. Irta Balzac. 21.50: Beszártni zenekar. 23: Cigányzene.

Allardó közveffilecek Gékőnapokon:

6.45: Torna, utána hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangszó. Időjárás-jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, I. 10.

12.05: Zongora. 12.50: Hégedű. 13.30: Rendőrszenekar. 16.15: Diákféltóra. 17: Pályaszer. 17.25: Cigányzene. 18.25: 'Hogyan kaphat a munkás házipénzre kölcsönt?'. 18.45: Jazz. 19.30: Megyeri Élla előadása Spanyolországról. 20.10: Filharmonikus hangverseny. 22: Időjárás-jelentés. Majd: Hanglemek. 23.05: Jazz.

KEDD, I. 11.

12.05: Cigányzene. 13.30: Szalonzene. 16.10: 'Asszonyok tanácsadója'. 17: Dalkör. 17.50: Előadás. 18.20: Hanglemek. 18.50: Versek. 19.40: 'A fekete tulipán'. Hangjáték. Dumas Sándor. 21.20: Cigányzene. 22.15: Zongora. 23: Jazz.

SZERDA, I. 12.

12.05: Katonazene. 13.30: Hanglemek. 16.15: Diákféltóra. 17: P. Csávovsey Elemér S. J. előadása az eucharisztikus kongresszusról. 17.20: Cigányzene. 18.10: Előadás. 18.40: Jacques Thibaud hegedű. 19.15: Zágón István vidám negyed-órta. 19.40: Szalonzene. 20.55: A németalföldi rádióállomás Európa-hangversenye. 22.40: Időjárás. 22.45: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, I. 13.

12.05: Zongora. 12.45: Gere Lola ének. 13.30: Cigányzene. 16.15: Mese. 17: 'A teigazdasági tanulmány II. része'. (Telj a termelőnél.) Pozár Géza dr. m. kir. gazdasági felügyelő előadása. 17.30: Szalonzene. 18.30: 'Burnai zene'. Előadás hanglemekkel. 19: Cigányzene. 20.05: Külföldi negyedóra. 20.20: Balladacst. 21.25: Hangverseny Zenekar. 22: Időjárás. 23: Tánccemleke.

PÉNTEK, I. 14.

12.05: Énekegyüttes. 13: Szimfonikus zenekar. 16.15: Diákféltóra. 17: Gordonka zongorakísérettel. 17.45: Tánccemleke. 18.50: Előadás. 19.30: Operaházi előadás. 'Bóhmélet'. Zendjét szerzte Puccini. 22.30: Cigányzene. 23.05: Szalonzene.

SZOMBAT, I. 15.

12.05: Zongora. 13.30: Hanglemek. 16.15: Felolvasás. 17: Előadás. 17.30: Cigányzene. 18.35: Előadás. 19: 'Vig özevgy'. Operett. Zendjét szerzte Lehár Ferenc. 21.30: Hírek. Időjárás. 21.55: Jazz. 22.40: Operaházi zenekar.

Budapest II.

Vasárnap, I. 9. 11.20: Szalonzöds. 15: Hanglemek. 17.50: Jazz. 18.20: Előadás. 18.55: Felolvasás. 20.25: Szalonzene. 21.35: Vonóegyüttes. — Hétfő, I. 10. 18: Némot nyelveleke. 19: Előadás. 19.55: Hanglemek. 21.10: Zongora. 21.40: Időjárás. — Kedd, I. 11. 17.10: Felolvasás. 18.20: Mezőgazdasági féltóra. 18.10: Francia nyelveleke. 19.40: Hanglemek. — Szerda, I. 12. 18.15: Cigányzene. 18.45: Olasz nyelveleke. 19.30: Előadás. 20: Előadás. 20.25: Szalonzene. 20.55: Hanglemek. 22.05: Időjárás. — Csütörtök, I. 13. 17: Előadás. 19: Angol nyelveleke. 19.30: Felolvasás. 20.05: Hanglemek. — Péntek, I. 14. 18.40: Gyorsírás. 19.30: Elbeszélés. 20.30: Cigányzene. 21.55: Jazz. — Szombat, I. 15. 18: Mezőgazdasági féltóra. 18.40: Brácsa zongorakísérettel. 19.15: Katonazene. 21.05: Szalonzene.

KIADÓTULAJDONOS: 'FALU' MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMÉRÉS SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.